

ئینگیزی - كوردی

مافه كانی ئافرەت

له ئیسلامدا

ئایا مافه كانی ئافرەت
مافی كۆنه پەرستن یا خودشاو چەرخن؟

یهیچی هاوریانی په رتووك pdf

◀ د. زاكیر نایك

◀ وەرگیرانی: ابوبکر احمد

◀ بهسەر پهرشتی: تروسکه محمد

په چي هاورياني په رتووك pdf

Women Rights in Islam

مافه كاني نافرته لره ئيسلامدا

نوسيني : د. زاكيرانايك

ئينگليزي - كوردي

د. زاكبر نايك

Women Rights in Islam

خانہ چاپ و بلاوگرډ نهوہی

چوارچرا

زنپیری
(468)

ناونپشان: ملیانہ سرہانہ شقامہ
مولانہ - قریب سے میدانہ کویہ
07701575060-07501128388

Emil: chrachra85@yahoo.com

http://www.facebook.com/chwarchra.chapxanai?ref=tn_tmn

Women Rights in Islam

مافه کانی ئافرهت له

ئیسلامدا

Modernising or Outdated?

ئایا مافه کانی ئافرهت مافی کۆنه په رستن

یا خود هاوچه رخن؟

Written by: Dr. Zakir Naik

نوسینی : د. زاگیر نایک

Translated by: Abubakir Ahmed Khidir (Third year,

Salahaddin University)

وه رگێرانی: ابوبکر احمد خدر (قوناغی سه هه م. زانکۆی سه لاجه دین)

Supervised: Truska Muhamad Alaadin

به pdf کردنی: سامان عبدالرحمن

ناوی کتیب: مافه کانی ئافرهت له ئیسلامدا.....

نوسینی : د. زاکیر عبدالکریم نایک

وهرگیڕانی/ ابوبکر احمد خدر

تایپ : وهرگیڕ

به‌رگ/ ئیبراهیم سالح

سه‌رپه‌رشتی ئینگلیزی : تروسکه محمد علاء‌الدین

چنی کوردی/ موسامحمد له‌دیزاین و هه

نرخ (3000) دینار

تیراژ ۱۰۰۰ دانه

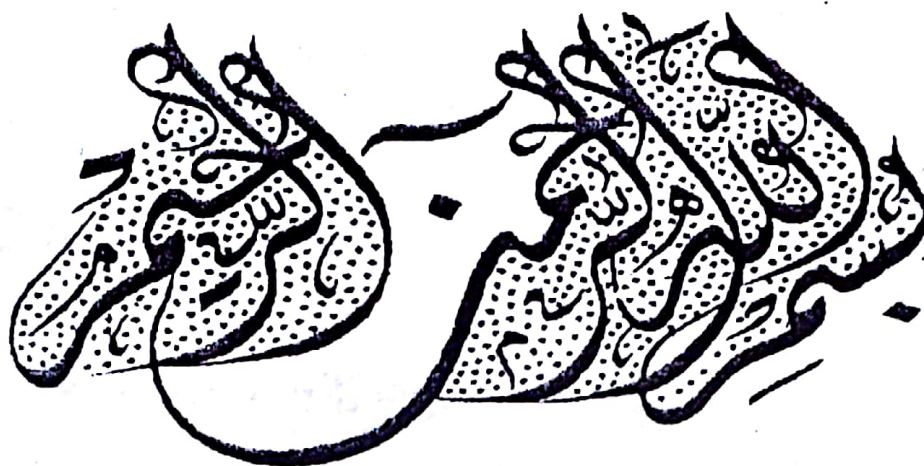
له‌به‌ره‌یوه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان ژماره سپاردنی (۱۷۸۴)

ی سالی 2016 ی پیدراوه.

به‌ره‌می هاوبه‌شی (خانه‌ی چاپ و بلاوکردنه‌وی چوارچرا) و

کتیبخانه‌ی جودی له قه‌لادی

..... ديارى بيت بو بهريز

..... له لايىن برات

..... بهروارى/

بهنوميدى دو عاي خيري جهنابت و سودو قازانجى دنيايى و قيامهتى .

پیشكه شه :-

✓ به دایك و باوكی نه زیزم.

✓ مامۆستای خو شه ویستم "تروسكه محمد علاء الدین"

✓ تۆی خوینه ری نازیز.

له گه ل به دیکردنی هه رهه له یه ک یان هه بوونی هه ریپیشناریک تکایه

ناگادارم بکه نه وه له ریگه ی

➤ Mail. Abubakrghazali93@gmail.com

➤ Mo. 0750 194 19 95

پیشه کی "وه رگیژ"

ئیسلام ئاینیکه کۆمه ئی یاسای بنه ره تی و ماف و ئه رکی له سه ر مرۆف داناو وه مافی هه موشتیکی دیاری کردو ه چ جای مافه کانی ئافرته . چون ماف و ئیمتیازی بۆپیاو داناو هه هه رواش مافی ئافرته له باوهش ده کات و پارێزگاری لیده کات،

ئه وه تا هه ر ئیسلام بوو که ئافرته تانی له زینده به چائی رزگار کرد له سه ر ده می نه فامیدا، ئه گه ر ته ماشی ئیسلام بکه یت و به وردی له کرۆک و ناوه رۆکی تی بگه ی ده بینی که ئیسلام به چه ندان سه ده له مه وه به ر مافی به ئافرته نه ک هه ر ره وا بینیه بگه ده یان پله ی به رزی پی به خشیوه . وه ک به هه شت له ژیر پیدابوون و مامۆستای په روه رده ی کۆمه لگا . که مرۆفایه تی پیشتر و ئیستاش له گه ل دابیت ، وه ک ئیسلام نه یان توانیوه ئه ورێزه له ئافرته بنین ..

ئه مرۆش له کۆرو کۆبونه وه و به رنامه ته له فیزیۆنیه کاندایاس له وه ده کریت و ده ش بیستریت که ئیسلام ماف به ئافرته نادات و یاخود

ئەگەر مافی پېشدايېت ئەوا ئەوانە مافانئىكى كۆنەپەرستىن و ئەمرۆ
باويان نەماوہ يان بەشيۆەيەكى ديكە لەگەل سەردەم و تەكنەلۆژيا
ناگونجېن.

بەلام ئەمانە ھەرقسەن و ھيچى ديكە، لەسەر جەم بوارە جياوازەكاندا
پېشكەوتنى زانست و زانيارى ھيماو موعجيزەى ئىسلامى سەلماندوہ،
دەيئت لە ئىسلامدا تېبنيەكى گرنگ رەچاوبكەين ،

كە دەبن ئيمە ئىسلام لە تاكى موسولمان ياخود لە گۆمەلگەى
ئىسلامەوہ نەناسين، چونكە ئەوان ئاوينەى ئىسلام نين، ئەگەر
بمانەويئت لە كرۆكى ئىسلام تېبگەين دەيئت لە خودى قورئانەوہ يان
فەرمودەكانەوہ ئىسلام بناسين و فيرين.

واتە، دەيئت لە قورئاندا بەدواى نرخ و بەھاي ئافرەتاندا بگەرپين
نەك لەئەملاو ئەولاي ديكە، بۆيە ليرەدا نايك بەوردى باس لە نرخ و
بەھاي ئافرەت دەكات لە ئىسلامدا كە ھەردوو رەگەز تەواوكەرو
يەكسانن لە ئىسلامدا و ھيچ جياوازيەكيان لە نيواندا نيە.

و۔ ابوبكر احمد

قوناغى سېھەم، زانكۆى سەلاحەدين

نايك له چهند دېرېځدا

هه چهنده ژيان نامه و ناساندنى دكتورزاكيرانايك له چهندكتيباندا و له مالپه ره كانى ئينته رنيت، ناسيندراوه. به لاي خوئنده وارو رۆشن بيرانى كورد نامووو غه ريب نيه. كه به سه دان ووتارو ديبه يت وموناقه شهى تۆماركراوى هه يه. وه لامي زۆر به پيژو به تيز، ده داته وه كه تينويه تى گومانكاران له بيا باني ووشك هه لاتوى جه هل و نه زانين تيرئاوده كات بويه ليره ش به پيويستمان زانى كورته يه ك له ژيانى نه و ده ريا زانياريهى كه به كۆمپيوته رى ئىسلاميش ناسروه، به توى خوئنه ر ئاشناتر كه ين...

دكتور زاكيران عبدالكريم نايك له ۱۸ ئۆكۆبه رى ۱۹۶۵ له مۆمباي هيندستان له دايك بووه. خيزانه كهى ناوى "فه رهات" ه و خاودنى دوو مندا له به ناوى "فارق و پوشده" هه ر له شارى مۆمباي خوئندنى ته واو كرده و بروانامه ي دكتوراى به ده ست هيناوه، له سالى ۱۹۹۱ ده ستى به بانگخوازى "دعوه" كرده وه، هه ريه ك له په رتوكه پيروژه كانى ئاينه جياوازه كانى وه ك ئاينى (ئىسلام- مه سيحى- يه هودى- هيندؤسى- بوزى) يه كانى له به ره، بوئه م مه به سه ش سهردانى چهندان ولا تى كرده و "ئه مريكا، سعوديه، هۆنكۆنك، كوئيت، سه نگافوره، ئوستوراليا، باشورى ئه فرىقا، به حره ين، قه تهر، ئه مهريكاي باشور، تايلاند، كه نه دا... هتد،

به سهر كه وتوي به شداري له چهنندان كورو ديالوگ كړدووه. باوتريشيان
بريتي بوو له وديالوگه ي كه له گهل دكتور وليهم كامبيل كړدى له
شيكافوى نه مريكا له انيساني ۲۰۰۰.

به رتوبه رى كه نالى "ناشتى" يه كه كه نالتيكى جيهانى نيسلاميه و زوربه ي كور و
ديبه يته كاني له م كه ناله وه په خش ده كريت، نه مه بي جگه له وه ي كه له رتنگاي
(گوفار-كاسيت) ه وه چالاكيه كاني بلاو ده كرتته وه. نايك له چهنندان
ته له فزيون و كانالى نيوده وه له تيشدا دهرده كه ويت و بانگه يشت ده كريت بو
چاوپيكه وتن، چهنندان كتيبي داناوه به ناوى " نايه قورنان وته ي خوايه،
قورنان وزانستى هاو چهرخ"

Definition

پېناسه ي "ماف"

According to the Oxford dictionary, 'Women's Rights are the rights that promote a position of social and legal equality, of women to men'

به پېي فەرهنهنگى ئۆكسفورد، مافه كانى ئافرهت نه و مافانهن كه

پېنگه ي كۆمه لايه تي و يه كسانى ياساي به رزده كه نه وه بو ئاستى پياو.

According to the Oxford dictionary, 'they are the rights, claimed for the women, equal to those of men, as regards to suffrage that right to vote, as regards to property, etc'

هر به پېي فەرهنهنگى ئۆكسفورد، نه و مافانهن كه بو ئافرهت

داواكراون يه كسان بن به مافه كانى پياو، وه كو مافى دهنگدا و مافى

سامان هيتد.

'Modernising', according to the Oxford dictionary means, 'to make modern, to adapt to modern needs or habits'

'نوئكرده وه'، به پېي فەرهنهنگى ئۆكسفورد واته تازه كردنه وه "هاوچهرخ"،

بو گونجاندى نه ريت و پيداويستيه كان،

And according to the Webster's dictionary it means... 'To make modern, or to give a new character or appearance - e.g., to modernise ones ideas'.

به پي فھرھهنگي وپستهر واته... تازه كردهوه يا خود پيداني
سيفه تيكي نوي يان روواله تيكي نوي - بونمونه نوئكردهوهي
بيروكه كاني كه سيك.

In short, modernising is a process of updating or opting for the betterment of the present status itself - It is not the present modern status itself.

به كورتي، تازه كردهوه قوناغيكه له نوئكردهوه يان باشتر كورني بارو
دوخه كه خوي - نهوه ته نيا دوخيكي نوئي هه نوكه يي نيه

Can we modernise ourselves, to master our problems, and to realize a new way of life, for the whole human race?_and inexperienced armchair experts, as how a life should be lived by a woman.

ثايه ده توانين خومان نوي بكه ييه نهوه بين به گه وره ي كيشه كانمان
دهرك به رنكايه كي نوئي ژيان بكه ين، بونه زادي مروف؟

I am not concerned about the modern ideas, the conclusions and the categorical statements made by scientists

من ته داخولی بیروکه کانی هاوچه رخ ناکه م که له لایه ن زاناو پروفیسوره ناشاره زاکانه وه گوتراون، که چون ژیان لای ئافرهت گوزه ده کات.

I am going to base my conclusions and considerations on truth, which can be proved by experience. Experience and unbiased factual holistic analysis, are the sure test, between the gold of truth, and the glitter of theory.

من تیشک ده خه مه سه ر نه نجام و بیروپراکان له سه ر بنه مای راستی، که نه زمون و تاقیکردنه وه ده یانسه لمینیت، شیکردنه وه ی نه زمون و راستی بیلایه ن تاقی کردنه وه ی راسته قینه ن له نیوان راستی زیترین و تیوری بریقه دار دا...!!!

We have to check our thinking against reality, otherwise many a times, our mental process will go astray - Indeed the great brains of one time, believed that the world was flat.

پئویسته بیرکردنه وه مان پشکنین له ئاستی واقیعدا، نه گه رنا زور کات پروسه ی بیرمان به ره و گومرای ده چیت، له راستیدا سه رده مانیک زاناکان پیمان وابوو که زهوی تهخت بووه.

Women Rights in the West

مافه كانى ئافرهت له رۆژئاوا

If we agree with the 'Women's rights in Islam', as portrayed by the Western media, you have no option, but to agree that the 'Women's rights in Islam' are outdated.

ئەگەر ئیمە مافه كانى ئافرهتمان قبولییت له ئیسلامدا، ههروهك له میدیا رۆژئاواوییه کان وینەیان کیشراوه، هیچ بژاردهیهکت نیه به لکو هاوړا دهییت که مافه كانى ئافرهت له ئیسلامدا کۆنه په رستن.

The Western talk of women's liberation is actually a disguised form of exploitation of her body, deprivation of her honor and degradation of her soul.

قسهی رۆژئاواوییه کان له سه ر تازادی ئافرهت، له راستیدا بریتیه له شیوهیه کی په رده پۆشکراو له چه وساندنه وهی جهستهی، نه هیشتنی ریزی، نزمکردنه وهی گیانی.....

The Western society which speaks of upgrading the status of women in Islam, have actually reduced her status to concubines, to mistresses, to society butterflies, which are mere tools in the hands of sex marketers and pleasure seekers, which are disguised behind the colorful screen of art and culture.

كۆمهنگه‌ی رۆژئاوا كه قسه له باره‌ی به‌رزكرنه‌وه‌ی دۆخ و به‌هه‌ی ئافرهت ده‌كات له ئیسلامدا، له‌پراستیدا دۆخی ئافره‌تیان نزم‌كردۆته‌وه‌ بوئاستی جاریه، خانم، په‌روانه‌ی كۆمه‌نگا، كه نامی‌ریكن له ژێر ده‌ستی به‌قاله‌ سێكسیه‌كاندا و له‌ژێر ده‌ستی نه‌وانه‌ی به‌دوای خۆشیدا ده‌گه‌ڕێن، كه له پشته‌ی شاشه‌یه‌كی مله‌وه‌نی كالتور و هونه‌ردا به‌رده‌پۆش كراون.

Women Rights in Islam

مافه كاني ئافرهت له ئيسلامدا

Islam's radical revolutionary support, gave women their due right and stated in the days of ignorance... 1,400 years ago.

شورشي راديكالي ئيسلامي، مافي ئافرهتي داوه و دهريخستوه له روژاني نه زاني... ۱۴۰۰ سال له مه و بهر.

Islam's objective was and continues to be, to modernise our thinking, our living, our seeing, our hearing, our feeling and striving for the women's upliftment and emancipation in the society.

ئامانجي ئيسلام برتي بووه له نوټكردنه وهي بيركردنه وهمان، ژيانمان، بينيمان، بيستنمان، هستمان ههروهها خهبات كردن بو بهرزكرنه وه و ئازادكردني ئافرهت له كوومه لگادا و بهرده و اميش ده بيت.

Before I dwell further with the topic, I would like you to make note of a few points.

پيش نه وهي زياتر له بابته كه بدوټيم، چه زده كه م سه رنجي هه نديك

تېبيني بدهيت.

* Approximately one fifth of the world's population consists of Muslims. There are different Muslim societies - Some may be close to Islam, some may be far away from Islam.

نزیکه‌ی ۱ له سه‌ره‌ی دانیشتوانی جیهان پیک هاتوه له موسوڵمان. کۆمه‌لگه‌ی موسوڵمانی جیاوازه‌ن - له‌وانه‌یه هه‌ندیکیان له ئیسلام نزیک بن، له‌وانه‌شه هه‌ندیکیان دورین له ئیسلام.

* The 'Women's rights in Islam' should judge according to the authentic sources, and not what individual Muslims do, or what the Muslim society does.

ده‌بیت مافه‌کانی ئافرهت له ئیسلامدا به‌پێی سه‌رچاوه راسته‌کان بریاریان له سه‌ر بدریت، نه‌ک ته‌وه‌ی که تاکی موسوڵمان ده‌یکات، یان کۆمه‌لگه‌ی موسوڵمان ده‌یکات.

* The authentic sources of Islam are the Qur'an, which is the word of God, and the authentic Sunnah, and the traditions of our beloved Prophet (peace be upon him).

سه‌رچاوه راسته‌قینه‌کانی ئیسلام بریتین له قورئان که وته‌ی خوایه هه‌روه‌ها سوننه‌ت و خوڤه‌وشتی پێغه‌مبه‌ری خوشه‌ویستمان "سه‌لامی خوای له سه‌ربیت"

* Qur'an will never contradict itself, nor will the authentic Hadith contradict itself... neither will these two authentic sources, contradict each other.

هه رگيز قورئان ناکوکی تیدانیه، نه فهرموده ی صحیحیش...
نه و دوو سه رچاوانه هیچ دزایه تیه کیان تیدانیه.

* Sometimes the scholars differ, and many a times, these differences can be removed by analyzing the Qur'an as a whole, and not just by quoting one particular Verse. Because if one particular verse of the Qur'an is ambiguous many a times the answer is given somewhere else in the Qur'an - Some people quote one source and neglect all the other sources.

هه ندی جار زاناکان جیاوازن، زورجار نه م جیاوازیانه نامینن به
لیکدانه وهی قورئان وهک هه مووی "قورئان" نهک ته نیا به وته یهک له
نایه تیکی تایبه تدا، چونکه نه گهر نایه تیکی تایبه ت له قورئاندا نارون
بوو زور جار وه لامة که له شوینیکی تر دواره له قورئاندا - هه ندیک
خه لک یهک سه رچاوه وه رده گرن و سه رجه م سه رچاوه کانی تر
فه راموش ده کهن.

* It is the duty of every Muslim, male or female, to seek the pleasure of God, and to act as His trustee on this world, and not to try and gain fame or satisfy one's own ego.

ئهركى هه موو موسوئمانىكه (نير و مي) بوئنه وهى رهزامه ندى خوا
به دهست بهينيت و كاريكات وهك راسپاردهى نهو له م جيهانه دا،
نه وه كو هه وئى ناوبانگى و خو په سندی خوئى بدات.

Islam believes in equality of men and women
– 'Equality' does not mean 'identity'.

ئىسلام باوه رى به يه كسانى پياوان و ژنان هه يه – يه كسانيش به واتاى
" وهك يه كى نايهت "

In Islam, the role of a man and woman is complimentary, it is not conflicting. It is that of a partnership, it is not contradictory, so as to strive for supremacy. Where 'Women's rights in Islam' is concerned, I have divided it into 6 broad categories.

له ئىسلامدا، رۆلى پياو و ئافرهت ته واو كه ريه نه وه كو ململانى. نه وه
هاورپيه تيه، ناكۆكى نيه، خه باتكردنه له پيناو به رزى و بلنديدا، له
ئىسلامدا مافه كانى ئافرهت بايه خيان پي دراوه، منيش دابه شم
كردوون به سه ر شهش جوړى فراواندا.

Six Categories of Women Rights in Islam

شەش جۆر لە مافەکانی ئافرەت لە ئیسلامدا

The first are 'the Spiritual rights', second are 'the Economical rights', third are 'the Social rights', fourth are 'the Educational rights', fifth are 'the Legal rights', and last are 'the Political rights'.

یەكەمیان "مافە گیانیەكان" دووهمیان "مافە ئابوریەكان" سێهەمیان "مافە كۆمەڵایەتیەكان" چوارەمیان "مافە پەروەردەییەكان" پێنجەمیان "مافە یاساییەكان" شەشەمیان "مافە سیاسییەكان".

Sex is Not the Criteria to Enter Paradise: The greatest misconception that the West has about Islam, is that they think... 'Paradise in Islam is only meant for the male - it is not meant for the female'.

رەگەز بنەمای چوونە بەهەشت نیە؛ گەرەتەری ئەو هەڵە تیگەشتنە کە رۆژئاوا هەیهەتی بەرامبەر بە ئیسلام، ئەو هیە کە پێیان وایە... بەهەشت لە ئیسلامدا تەنیا بۆ رەگەزی نێرینەیه. بۆ رەگەزی مێینە نیە.

This misconception can be removed by quoting from Surah Nisa, Chapter. No. 4, Verse No 124, which says, 'If any of you do deeds of righteousness, whether it be male or a female and has faith, they shall surely enter Paradise and not the least injustice shall be done to them'

ئو هه له ٽيگه يشتنه ش ده توانيٽ ره تبكريٽه وه به وته يه ڪ له سورته تي النساء به شي ٤، نايه تي ژماره ١٢٤ ڪه ده فهرمويٽ؛ نه گهره رڪاميٽ له ٽيوه ڪاري باش نه نجام بدات نيٽر بيٽ يان مي له ڪا ٽيڪدا ئيماندار بيٽ، نه وا ده چيٽه به هه شته وه و به هيچ شي وه يه ڪ سته مي ر لينا ڪريٽ.

A similar thing is repeated in Surah Nahl, Ch.16, Verse No.97 which says... 'If any of you perform good deeds, be it a man or a woman and is a believer, We shall give you good life and We should reward you for all your good works'.

هه مان شت دوباره بوته وه له سورته تي النحل به شي ١٦، نايه تي ژماره ٩٧، ڪه ده فهرمويٽ... نه وه ي له ٽيوه ڪارو ڪرده وه ي چاڪ بڪات، پياو بيٽ يان نافرته له ڪا ٽيڪدا بروادار بيٽ، ئيمه ژبانئي ڪي ڪامهران و ئاسووده تان له دنيا دا پيڊه به خشين، له قيامه ٿيشدا پاڊاشتان ده ده ينه وه له و ڪاره باشانه ي ڪه ڪردوتانه.

Just because in Islam, sex is not the criteria to enter Paradise, will you call such rights in Islam as modernising or outdated?

تهنيا له بهرئه وهى له ئيسلامدا، ره گهز بنه ماى چونه به ههشت نيه
بهئه و مافانه له ئيسلامدا ده ئييت مافى هاوچه رخ يان كوڤنه په رست؟

1- *Spiritual Rights of Women in Islam*

مافه گیانیه گانی ئافرهت له ئیسلامدا

Another misconception is that, which the Western media has, that, 'The woman has no soul'. In fact, it was in the seventeenth century, when the Council of wise men, gathered at Rome, and they unanimously agreed that the woman had no soul.

هه له تیگه یشتنیکی دیکه که میدیا رۆژئاواییه کان هه یانه نه وهیه ئافرهت هیچ گیانیکی نیه. له راستیدا نه وه له سه دهی حه قده هه م وابوو، کاتیگ نه نجومه نی پیران له (رۆما) کو بویه وه، به تیکرایی دهنگ هاو رابوون که ئافرهت هیچ گیانیکی نیه.

In Islam, man and woman have the same spiritual nature. It is mentioned in Quran, Ch.4, Verse No.1, which says that, 'O humankind reverence you're Guardian Lord, who has created you from a single person and created like nature his mate'.

له ئیسلامدا پیاو ئافرهت هه مان گیانی سروشتیان هه یه. نه وهش له قورئاندا باسکراوه، به شی 4، ئایه تی ژماره 1، که ده لیت: نه ی خه لکینه له خه شم و نارهبازی نه وه په روه ردگار هه تان خو بپاریزن که ئیوه ی له تاکه نه فسیک دروست کردوو، هه ر له وه نه فسه ش هاوسه ره که ی به دی هیناوه.

A similar thing is mentioned in Surah Nahl, Ch.16, Verse No.72, which says that, 'We have made for you companions and mates of your own nature'.

هه مان شت له سوږه تی النحل به شی ۱۶، نایه تی ژماره ۷۲؛ که ده فهرمویت، نیمه هر له خوټان هاوسه رانمان بو به دی هیټاون.

In Surah Al-Shura, Ch.42, Verse No.11, it says, 'He is the one who has created the heavens and the earth and has made for you pairs from among yourselves'.

له سوږه تی الشورا به شی ۴۲ نایه تی ژماره ۱۱ ده فهرمویت؛ خوا نه وزاته یه که ناسمان و زهوی دروست کردووه و له نیوان خوټاندا نیرو می به دی هیټاوه.

Just because the spiritual nature of a man and woman is the same in Islam, will you call such rights in Islam, as modernizing or outdated?

ته نیا له بهر نه وهی مافی گیانی پیاو نافرته له ئیسلامدا وه کویه که، نایه تو به و جوړه مافانه ده ئیټیت مافی هاوچهرخ یان کوټنه باو؟

The Qur'an clearly mentions that, 'God has breathed somewhat of His spirit into the human beings'.

قورٺان به پرونى ٺاماره به وهده ڪات، خوا به شيڪ له گيانى خوئ
خستوته مرؤقه ڪانه وه.

If you read Surah Hijr, Ch.15, Verse No.29, it says, 'When I have fashioned you in due proportion and have breathed into you something of my spirit, fall you down in obeisance'.

ٺه گهر سورتهى الحيجر به شى ١٥، ٺايه تى ژماره ٢٩ بخوينيته وه،
ده فهرمويت جا ڪاتيڪ رٺڪ و پٺڪ و ته واوم ڪرد، له ورؤحه تايبه تيهى
كه من (به ديهينه رى ٺه وم)، پيمبه خشى، ٺه وهه مووتان ڪرنووشى بو
به رن (ڪرنووشى رٺز به فهرمانى خوا).

A similar thing is repeated in the Qur'an, in Surah Sajdah, Ch. 32, Verse No.9, which says, 'Then He fashioned him and breathed into him of His Spirit...'

شتيڪى هه مان شيوه له قورٺاندا دوباره بوته وه، له سورتهى السجده
به شى ٣٢ ٺايه تى ژماره ٩، كه ده فهرمويت، ٺاده ميزادى دروست ڪرد
پاشان له گيانى خوئ فوى پيا ڪرد....

Here, when God refers to as 'Something of My Spirit, is breathed into the human beings' - it does not mean, a sort of incarnation or a pantheistic form. It means that Allah has given to every human being something of His spiritual Nature, and the Knowledge of God Almighty, and coming closer towards Him.

ليڙه دا، كاڻيڪ خوا ٿا ماڙه به شتيڪ ده كاٽ "به شيڪ له گيانم به مرؤفدا
كردوه" - واتاي ٿه وه نيه، جوڙيڪ له گيان به به رد اڪردن يان شيوهي
بوني خوا، واتاي ٿه وه يه كه خوا به سه رجهم مرؤفه كاني به خشيوه
به شيڪ له سروشتي گياني خوي و زانست و زانياري و نزيڪ بونه وه له
خوي.

Here it refers to both Adam and Eve (may peace be upon them) - Both were breathed something of God's Spirit. Again we read in the Qur'an, that Allah has appointed the human being as His vicegerent, as His trustee,

ليڙه دا ٿه وهش ٿا ماڙه يه بو هه ردووك "ٿا ده م و حه وا" ره زاي خوايان
له سه ريٽ "هه ردوڪيان شتيڪيان له گياني خوا پياڪراوه. دوباره
قورٿان ده خوڻينه وه خوا مرؤفي وهڪ جيٽيشين وهڪ راسپاردهي
خوي داناوه

as is mentioned in Surah Isra, Ch.17, Verse No.70, which says, 'We have honoured the children of Adam and bestowed on them special favours'.

هه وهك له سوږه تي الاسراء به شي ١٧ ئايهت ژماره ٧٠ دهفه رمويټ،
ئيمه رېنزمان له نه وه كانى ئادهم گرتوه و پيمان به خشيون هاوكاري
تايهت.

Note, here all the children of Adam have been honoured, male as well as female. There are some Religious scriptures, for example the Bible, which puts the blame on Eve for the downfall of humanity.

تېبيني، لېزه دا سه رجه م نه وه كانى ئادهم رېزيان ليگي راوه ، په گهزي نير
هه روه ها په گهزي مئ. هه نديك په راوي ئايي هه ن ، بو نمونه ئينجيل ،
كه لومه ي حه وا ده كات بو نه هه مته تيه كانى مروفايه تي.

In fact if you read the Qur'an in Surah Araf, Ch.7, Verse No.19 to 27, Adam and Eve (may peace be upon them both) are addressed, more than a dozen of times. Both disobeyed God, both asked for forgiveness, both repented, and both were forgiven.

له راستيدا نه گهر له قورئاندا سورته تي الاعراف بخوښنيتته وه به شي ۷
ثايه ت ۱۹ تا ۲۷ ئاده م و حه وا "سه لامي خويان له سه ربيت" زياتر له
دوازه جار ناماژه يان پيکراوه، هه ردووکيان بي نه مري خويان کرد،
هه ردووکيان داواي به خشنيان کرد، هه ردووکيان گه رانه وه، هه روه ها
هه ردووکيان به خشران.

The Qur'an does not blame Eve for tempting Adam to eat the forbidden fruit or for the downfall of man, as has been done by the Bible and other scriptures. In Surah Al-Aaraf, Chapter, verse 19-27

قورئان سه رزه نشتي حه وا ناکات بو هانداني ئاده م بو خواردني ميوه
قه دهغه کراوه که يان نه هامه تيه کاني مروف، هه روه ک له ئنجيل و
په راوه کاني تر دا گو تراوه، سورته تي الاعراف له ثايه تي ۱۹ تا وه کو ۲۷
له سه رته وه ده دويت.

There is not a single passage in the Qur'an that only points to Eve. However there is one verse in the Qur'an from Surah Taha chapter 20, verse 121 which specifically puts the blame on Adam (Pbuh).

هیچ دهقیك له قورئاندا نیه که ته‌ها ئاماژه‌بیئت بو حه‌وا. له‌گه‌ل
ئه‌وه‌شدا، ئایه‌تیك له‌قورئاندا هه‌یه له‌ سوپه‌تی طه به‌شى ۲۰ ئایه‌تی
ژماره ۱۲۱ که به‌ تاییه‌تی لۆمه‌ی ئاده‌م ده‌کات.

In the Bible, if you read Genesis, Ch. 3, only Eve is held responsible (May peace be upon her) for the downfall of humanity. And according to the doctrine of 'Original Sin', because of Eve (May peace be upon her) the whole of humanity is born in sin.

له‌ ئینجیلدا، ئه‌گه‌ر کتییی "دروستبوون" بخوینیته‌وه به‌شى ۳، ته‌نیا
حه‌وا به‌رپرسیاریه‌تی هه‌لگرتوه "سه‌لامی خوی له‌سه‌ریئت" بو
نه‌هامه‌تیه‌کانی مرؤفایه‌تی. هه‌روه‌ها به‌ پئی بیروباوه‌ری "یه‌که‌مین
تاوان" له‌به‌ر حه‌وا "سه‌لامی خوی له‌سه‌ بیئت" هه‌موو مرؤفایه‌تی له
تاواندا له‌دایک بووه.

A- *Does Pregnancy Uplift the Women or Degrade?*

ئايه سكهپرپون پلهى ئافرهت بهرزده كاته وه

يان نزمى ده كاته وه ؟

If you read the Bible in Genesis, Ch. 3, Verse No.16, it says that, 'To the woman He (God) said, "I will greatly multiply your pain in childbearing; in pain you shall bring forth children, yet your desire shall be for your husband, and he shall rule over you."

ئه گهر له ئينجیلدا كتيبي "پهيدا بوون" بخوئنيته وه به شى ۳ خه تي
ژماره ۱۶ ده لیت؛ به زوری ئازاری منداļ به خشینت چه ندجاره
ده كه م، له و ئازاره دا تو ژيان به منداļ ده به خشیت، له كاتيكا ئه و
داخو ازیه به ده ست میرده كه ته، ئه و برپار ده دات.

That means, pregnancy and child birth has been said in the Bible to degrade the women and the labour pain is a sort of punishment. In fact if you read the Qur'an, pregnancy and child birth have uplifted the women.

واته، منداڤ بوون و سكهپيون له ئىنجىلدا گوتراوه بو نزمكردنه وهى پلهى ئافرهت، ئازاره كەشى جوړيكة له سزا. له راستيدا نه گهر قورئان بخوښيښته وه، منداڤبون و سكهپيون پلهى ئافرهتاني بهرزكردوته وه.

If you read Surah Nisa, Ch.4, Verse No.1, it says, 'Respect the womb that bore you'. It's mentioned in Surah Luqman, Ch.31, Verse No.14, it says, 'We have enjoined on the human being to be kind to the parents, in travail upon travail did their mother bore them and in years twain was their weaning'.

نه گهر سوږه تي النساء به شى ۴، نايه تي ژماره ۱ بخوښيښته وه ده فهرمويت؛ رڼز له و منداڤدانه بگره كه ژيانى به تو به خشيوه. له سوږه تي القمان دا باسكراوه به شى ۳۱ نايه تي ژماره ۱۴، ده فهرمويت؛ ئيمه فه رمانمان به مروڤه كان كرووه كه له گهل دايك باوكيان مېهره بان بن، ئازار له دواى ئازار داكيان ژيانى به ئه وان به خشيوه و بو ماوهى دوو ساليش شيريان پيده دريت.

A similar thing is mentioned in Surah Ahqaf, Ch.46, Verse No.15, it again repeats, which says, 'We have enjoined on the human beings to be kind to his parents'. To be kind to the parents - in pain did their mother bore them, and in pain did she give them birth - Pregnancy in the Qur'an has uplifted the women not degraded her.

هه مان شت له سوږه تي الاحقاف دا باسكراوه، به شي ٤٦ نايه تي ژماره ١٥
ديسان دوباره ده بيتته وه، كه ده فهرمويت؛ نيمه فهرمانمان به مرؤفه كان
كردووه كه له گه ل دايك باوكيان مېهره بان بن. نيمه فهرمانمان به ئاده ميزاد
داوه كه چاكه كارو چاك رڤفتار بيت له گه ل دايك و باوكيدا، دايك
به نازاره وه ه لې گرتووه و به دهم نيش و نازاره وه بوويه تي، له قورئاندا
سكپري نافرته تاني به رزكردوه ته وه نه ك نزم.

Just because pregnancy has uplifted the women in Islam will you call such rights in Islam as modernizing or outdated?

ته نها له بهرته وه ي سكپريون پله ي نافرته تاني به رزكردو ته وه له
ئيسلامدا تو ده لبيت ته م جوړه مافانه له ئيسلامدا هاوچه رخن يان
كوڼه باون...؟! !!

B- Criteria in the Sight of God to Judge C- Male and Female

بنه مای داد په روهری له دیدی خوا بۆره گه زی نیرو می

The only criterion for judgment in the sight of Allah is 'Taqwa', 'God consciousness' or 'righteousness'. It is mentioned in Surah Hujurat, Ch.49, Verse No.13 'O humankind, We have created you from a single pair of male and female and have divided you into nations and tribes, so that you shall recognize each other not that you despise each other and the most honored in the sight of God, is the one who is the most righteous'.

تاکه بنه مایه ک بۆ دادوهری له پرووی خوا بریتیه له "ته قوا"
خوپاراستن" له سورپه تی الحجورات به شی ۴۹ ئایه تی ۱۳ باسکراوه،
ئهی خه لکینه بیگومان نيمه هه مووتانمان له نیرو مییه ک
دروستکردوووه (که باوکه ئاده م و دایکه چه وایه) و کردووومان
به چه نده ها گهل و تیره و هوژی جوربه جور، تا یه کتر بناسن و
په یوه نديتان خوش بیټ به یه که وه... به راستی به پرتزرتان لای خوا
ئه و که سانه تانن که زورتتر له خواتر سه و فه رمانبه رداری خوایه،
بیگومان خوا زانا و ئاگایه به هه مووان.

Sex, colour, caste, wealth has got no criteria in Islam- The only criteria in the sight of God is 'righteousness', neither is sex the criteria for God to reward or to punish a person.

په گهز، په ننگ، هوز، سامان هيچ بنه ميان نيه له ئيسلامدا- تاكه
بنه ما له لاي خوا برتتیه "له خواپه رستن" په گه زيش بنه ما نيه له لاي
خوا بو نزيك بونه وه يان سزاداني كه سيك.

If you read Surah Imran Ch.3 Verse No.195 it says 'I will never suffer the loss of any of you, be it male or female, you are companions unto each other'.

نه گهر سورته تي ال عمران به شي ۳، ئايه ي ژماره ۱۹۵ بخوئنيته وه،
ده فهرمويت؛ من كاري هيچ كامتان به فيرو ناده م چ نرينه چ مينه،
ئيوه هاوپرئ و هاوكاري په كترن.

C- Equal Moral Duties for Men and Women

يه كسانى ئهركه ئاكاريه كان بو پياو ئافرهت

I had started my talk by quoting a verse from the Qur'an from Surah Al Ahzab, Ch.33, Verse No.35, which says,

قسه كانم به ئايه تيكي قورئان دهست پيكرده له سورتهتى الاحزاب به شى ۳۳، ئايه تي ژماره ۳۵ كه دهفه رمويت:

'For Muslim men and Muslim women, for believing men and women, for devout men and women, for true men and women, for men and women who are patient and constant, for men and women who give in charity, for men and women who fast and deny themselves, for men and women who guard their chastity, for men and women who engage much in God's praise, God has prepared for them forgiveness and a vast reward.'

به راستى پياوان و ئافرهتاني موسولمان، پياوان و ئافرهتاني ئيماندار، پياوان و ئافرهتاني ملكه چ و فهرمانبهردار، پياوان و ئافرهتاني راستگو، پياوان و ئافرهتاني خوگر، پياوان و ئافرهتاني لهخوا ترس، پياوان و ئافرهتاني بهخشنده، پياوان و ئافرهتاني رۆزووان، پياوان و ئافرهتاني داوين پاك و نهو پياو و ئافرهتانهى كه زور يادى خوا دهكهن، بهخشين و لى بوردهي و پاداشتى زور مهزن و بى سنووريان لهلايهن خواي گهورهوه بو ئامادهكراوه(ههركه دنيايان بهجهيشت پي شاد دهبن).

This verse indicates that the spiritual duties, the moral duties, for the men and women in Islam are the same - Both have to believe, both have to pray, both have to fast, both have to give in charity, etc, etc. But the women have been given certain concession in Islam.

ئەو ئايەتە و نيشاندەدات كە ئەركە گيانى و ئاكارىهكان بۆ پياوان و ئافرهتان لە ئىسلامدا وەكو يەكن - هەردوكيان دەبى باوەرداربن، هەردوكيان دەبى نوئىزبەن، هەردوكيان دەبى پۆژو بگرن، هەردوكيان دەبى خىرۆمەند بن هتد. بەلام لە ئىسلامدا ئافرهتان بەخشاون.

If she is undergoing her menstrual period or pregnancy, she does not have to fast - She can keep those fasts later on, when she is more healthy.

ئەگەر ئافرهت لە ماوهى بىنويژى مانگانە ياخود لە ماوهى سەپپوندا دابوو، پيويست ناكات پۆژو بگريئ - دەتوانيت ئەو پۆژوانە دواتر بگريئ، كاتىك تەندروستى باشتربوو. بۆى گونجا

During the menstrual period and during the postnatal period, she needs not pray also - she has been given the concession, and neither does she have to compensate it later on.

له ماوهى بىنويژيدا و له ماوهى مندا لبوندا، پىويست ناكات نوئز بكات -
ئهم به خشينهى پىدراوه، و پىويستيش ناكات دووباره بيان كاته وه

Just because the moral duties of the men and women are equal in Islam will you call such rights in Islam as modernizing or outdated?

ته نيا له بهر ئه وهى ئه ركه ئاكاريه كاني ئافرهتان و پياوان له ئىسلامدا
يه كسانن. تو له ئىسلامدا بهم جوړه مافانه ده لىيت مافى هاوچهرخ
يا خود كوونه په رست. ...!!؟

2- *Economical Rights to the Women*

مافه ئابور يه كاني ئافرهت

Islam gave economical rights to the women 1,300 years before the West. An adult Muslim woman can own, she can dispose or disown any of her property without consulting any one, irrespective whether she is married or she is single.

ئىسلام به ۱۳۰۰ سال بهر له رۆژئاوا مافه ئابور يه كاني داوه به ئافرهت. ئافرهت ي موسولمان ي پيگه يشتوو ده توانئ بيت به خاوه وني پاره، ده توانئ سامانه كهي به كاره ينئ يان دهست به رداري بيت به بئ نه وه ي راوئر به كهس بكات، په يوه ندي به نه وه وه نيه كه شوي كرد بيت يان نا.

In 1870, it was the first time in England, that the West recognized the rights of the married woman, where she was allowed to own or dispose any of her property without consultation.

سالی ۱۸۷۰، یه که مین سال بوو له ئینگلتهرا، که رۆژناوا دهرکی به مافه ئابوریه کانی ئافرهتی شوکردوو کرد، که دهتوانیت بییت به خاوهنی سامان یان به کاریهینیت به بی راپوێژ کردن.

I do agree that the women were given their economical rights 1300 years ago - these are ancient rights - but the question is – ‘are they modernizing or outdated?’

هاورام که ئافرهتان ۱۳۰۰ سال له مه و بهر مافه ئابوریه کانیان پیدواره- ئەمانه مافی کۆنن- به لام پرسیاره که ئه وهیه - نایه ئه وانه مافی هاوچهرخن یان کۆنه په رستن.....!!!؟؟؟

A- Women on Job

ئافرت له كاردا

A women in Islam, if she wishes to work she can work - There is no text in the Qur'an or the authentic Hadith which prevents or makes it prohibited for a woman to do any work, as long as it is not unlawful, as long as it is within the preview of the Islamic Shariah, as long as she maintains her Islamic dress code.

ئافرت له ئيسلامدا، ئه گهر خوازيارى كار كردن بىت ئه وا ده توانىت -
هيچ ده قىك له قورئاندا نيه يان له فهرموودهى صحيحدا كه رىنگرى
بكات يان قه ده غه بكات كه ئافرت كار بكات، به مه رجىك نياسابى
نه بىت، به مه رجىك له چوارچىوهى شه ريعه تى ئيسلامى بىت،
به مه رجىك پارىزگارى له پۆشاكى (الحجاب) ئيسلامى بكات.

But natural, she cannot take up jobs, which exhibit her beauty and body - Like for example, modeling and film acting, and such kind of jobs.

به لام به سروشتى، ناتوانىت جوړه كارانىك بكات، كه جوانى يا خود
جه ستهى دهر بخت، بو نمونه مؤدىل، كارى فيلم، هه ندى كارى تر.

Many of the professions and jobs which are prohibited for the woman are also prohibited for the man, for example serving alcohol, working in gambling dens, doing any unethical or dishonest business. All these jobs are prohibited for both men and women.

زۆرپك لە كارو پيشەكان كە قەدەغەكراون بۆ ئافرەت ھەروەھا بۆ پياویش قەدەغەكراون. بۆ نمونە، پيشكەشكردنى خواردنەوھ كحولیەكان، كاركردن لە يانەكانى قومار، ئەنجامدانى ھەركارىكى ناپاك و نارەوشتى. ھەموو ئەم كارانە بۆ ھەردوو پەگەز نۆر- مە قەدەغەكراون.

A true Islamic society requires women to take up profession such as doctors. We do require female Gynecologists, we do require female nurses, we do require female teachers.

كۆمەلگەى ئىسلامى راستەقینە داوا لە ئافرەتان دەكات بۆئەوھى ھەندىك پيشە بكەن وەكو دكتورى، ئيمە پيوستمان بە "دكتورى ئافرەت" ھەيە، ئيمە پيوستمان بە پەستارى ئافرەت ھەيە، پيوستمان بە مامۆستای ئافرەت ھەيە.

But, a woman in Islam has got no financial obligations- The financial obligation is laid on the shoulders of the man in the family- Therefore she need not work for her livelihood.

به لام، ئافرهت له ئیسلامدا هیج ئه رکینکی دارای له سه ر نیه - ئه رکی دارایی له سه ر شانی پیاوه له خیزاندا- له بهر ئه وه پپوسیت ناکات کاربکات بوژیان و گوزه رانی.

But in genuine cases, where there are financial crisis in which both the ends do not meet, she has the option of working. Here too, no one can force her to work - She works out of her own, absolute free will.

به لام له حاله تی تایبه تدا، که قهیرانی دارایی هه یه که هه ردوو کوئا به یه کترناگه ن، ئافرهت بژارده ی کارکردنی هه یه، لیژه شدا، که س ناتوانییت په ستانی بخاته سه ر بو ئه وه ی کار بکات- بوخوی کارده کات به ته واوی سه ره سه ته.

As I mentioned earlier, the job should be within the limits of Islamic Shariah and within modesty levels. Besides the professional jobs I mentioned, they can work in industries and small scale factories which are so made that they exclusively employ ladies or have separate sections for gents and ladies staff.

ههروهڪ پيشتر ٺامازهه پيدا، ڪارهڪه دهبيت له چوارچيوهه سنورهه ئيسلام و ٺاسهه ڪانى داوئين پاڪيدا بيت، سهه رهه راي ڪارهه پروفيشنالهه ڪانهه ٺامازهه پيدانهه، دهه توهانهه لهه ناوچهه پيشهه سازهه و ڪارهه گههه بهه چوڪهه ڪارهه بڪهه نهه ڪهه تايبهه تن بهه ڪارهه مندهه ٺاڦرهٽ يانهه بهه شههه جياوازهه لهه خوڏهه گريٽ بو ستافي پياوان و خانمان.

She can also engage in business and when required, enter into transactions with gents through a Mehram such as her husband, son etc.

ههروهه دهه توهانهه سهه رهه قاليهه بازرگانهه بيت لهه ڪاتيهه پيوستهه، بهه چيئهه ناو ڪارهه بهه رايهه بازرگانهه . لهه گههه گههه ورهه پياوان لهه گههه مهه ڪرههه وهه ڪهه هاوسهه ريهه، ڪورهه ... هيهه.

The best example I can quote is that of Prophet Muhammad's (Pbuh) wife, Khadija (R) who was a very successful businesswoman. She transacted through her husband Prophet Muhummad (Pbuh). Women can work in their own houses by taking up tailoring, embroidery, pottery, basket-making, etc

باشترين نمونه برتیه له خیزانی پیغه مبهه ر خه دیجه "رهزای خوی
لیبیت" که نافرته تیکی بازرگانی سه رکه وتوو بوو، له گهل
هاوسه ره که ی "پیغه مبهه ر" - "سه لای خوی له سه ریبت" کاروباری
بازرگانی کردوه. نافرته تان ده توانن له ماله کانی خویناندا کاربکه ن وهک،
به رگدوری، نه خش و نیگار، کاری گۆزه و دیزه، دروست کردنی
سه به ته ... هیتد

B- Financial Security for Women

ئاسايشى دارايى بۆ ئافرهتان

A woman in Islam has been given more financial security, as compared to the man. As I told you earlier, the financial obligation is not put on her shoulder - It is put on the shoulder of the man in the family. It is the duty of the father or the brother, before she is married and the duty of the husband or the son, after she is married to look after her lodging, boarding, clothing and financial aspects of her.

له ئىسلامدا ئافرهت ئاسايشى دارايى زياترى پىدراوه، ههروهك بهراورد كراوه له گه ل پياو. ههروهك پىشتر پىم گوتيت، ئهركى دارايى له سه شانى ئافرهت دانه نراوه- ئهوه له سه شانى پياوه له خىزاندا. ئهوه ئهركى باوكه يان برايه، پىش ئهوهى شوبكات، دواى ئهوهى شوپكرد ئهركى مېرده يان كورپه بۆ ئهوهى چاودپىرى پۆشاك و بهرگ و مال و خواردن و شپوه داراييه كانى بكات.

For a marriage to solemnize in Islam, 'Meher' is compulsory. But unfortunately in our Muslim society here, we just keep a nominal 'Meher' to satisfy the Qur'an, say 151 Rupees, or some people give 786 Rupees and they spend lakhs and lakhs of Rupees on the reception, on the decoration, on the flowers, on the lunch parties, on the dinner parties.

هاوسه رگيرى به پڻ داب و نه ريتى ئىسلام، مارهى شتيكى واجبه، به لام به داخه وه له كوومه لگه ي ئيمه ي موسولمانى ئيره دا، ئيمه ته نيا ماره ييه كى روكه شانه ده كه ين بو قايلىكردى قورئان، ده لئين 151 روپيه يان ههندي خه لك 786 روپيه ده دن نه وان سه دان هه زار روپيه خه رجه كه ن له پيشوازي كردندا، له رازاندنه وه دا، له گوڏا، له ئاهه نگی نيوه رۆ و ئيواراندا.

In Islam, there is no lower-limit, nor is there an upper limit for 'Meher' - But when a person can spend lakhs of Rupees on the reception, surely the 'Meher' should be much more.

له ئىسلامدا، سنورى كه مترنيه، نه سنورىكى زياتر بو "مارهى" به لام كاتيک كه سيك ده توانيت سه د هه زار روپيه له پيشوازي خه رج بکات، به دلنيا ييه وه ده بيت "مارهى" زياتر بيت.

There are various cultures which have crept into the Muslim societies, especially in the Indo-Pak area. They give a small amount of 'Meher' and they expect the wife to give a fridge, to give a T.V set, they expect the wife to give an apartment, to give a car, etc., and a large sum of dowry, depending upon the status of the husband.

چهندان كه لتور هه ن كه هاتونه ته ناو كوومه لگه ي موسولمانانه وه، به تايبه تي له ناوچه ي "ئيندو پارک". نه وان برپكي كه مي "ماره ي" دده ن و چاوهر ي خيزانيان ده كه ن كه ناميري سارد كه ره وه، ته له فزيونيان پيبدن، چاوهر وان ده كه ن ژنه كه باله خانه يان پيبدات، سه ياره يان پيبدات هيتد، زه حمه تيكي مادي قورس له له سه رباري مي رده كه ده وه ستيت.

Women do not have to give any dowry to men and men do not have any right to ask or demand dowry from women. The dower given by man to woman during marriage is known as Meher and is a compulsory requirement,

پيويست ناكات ئافره ت ماره ي بدات به پياو، پياو هيچ مافيكي نيه بو نه وه ي فه رمان يان داوا ي ماره ي له ئافره ت بكات. له هاوسه ر گيردا له لايه ن پياو وه ماره ي ده دريت به ئافره ت كه پي ده و تر يت "مه ر" نه وه ش پيويستيه كي قسه له سه ر نه كراوه.

If he is a graduate, they may expect 1 lakh - If he is an engineer they may expect 3 lakhs - If he is a doctor they may expect 5 lakhs. Demanding dowry from the wife, directly or indirectly is prohibited in Islam.

ئەگەر زانکۆی تەواو کردییت پێشبینی یەک لاک دەکەن - ئەگەر ئەندازیار بییت پێشبینی سێ لاک دەکەن - ئەگەر دکتۆر بییت پێشبینی پێنج لاک دەکەن، داواکردنی " ماره‌ی " لێ ژن، بە شێوەیەکی راستەوخۆیان نارااستەوخۆ ئەوە لێ ئیسلامدا پێندە دراوە.

In Islam it is just the opposite of what the Hindu Culture ordains in respect of dowry. Islam requires that the man gives dower to the woman according to his economical condition.

ئیسلام پێچەوانەی ئەوەیە کە کەلتوری هیندۆس داوا ی دەکات لێ ماره‌یدا. ئیسلام داوا لێ پیاو دەکات کە ماره‌ی بدات بە نافرەت بە پێی باری دارایی.

If the parents of the girl give the girl something out of their own free will, it is accepted - But demanding or forcing directly or indirectly, it is prohibited in Islam.

نه گهر دايك و باوكي كچيک شتيك بدن به كچه كه يان به ويستي
خويان، نه مه قبوله - به لام داوا كردن و په ستان خستنه سه رپاسته و
خويان ناراسته و خو، له ئيسلامدا ريگه پينه دراوه .

D-No Financial Liabilities

ئاڤرهت بهرپرسياريه تي دارايي له نه ستونيه

If a Woman works, which she does not have to- whatever earning she gets, it is absolutely her property. She need not spend on the household- if she wants to spend it is her free will.

نه گهر ئاڤره تيڪ ڪاريڪات، ڪه پڻويست ناکات- هه رچيه ڪ ڪه به دهستي دههينيت، بيگومان ساماني خوڻيه تي. پڻويست ناکات له مالدا خه رجي بڪات، نه گهر ويستي شي سهرفي بڪات نه وه ويستي خوڻيه تي.

Irrespective how rich the wife is, it is the duty of the husband to give lodging, boarding, clothing and look after the financial aspects of the wife.

پهيوه ندي نيه ڪه چه نڌ ڙنه ڪه دهوله مه نده، نه وه نه رڪي ميڙده بو رگ و پوڻساک ڪرين ههروهه ها چاودپري دابين ڪردي نيسته جيپوون، به ڪردي باره داراييه ڪاني هاوسه ره ڪه ي.

In case of divorce or if a wife gets widowed, she is given financial support for the period of 'Iddah' - and if she has children, she is also given child support.

له حالته تی ته لاقدا یان نه گهر ژنیک بیټ به بیوه ژن، نهوا هاوکاری دارایی دهریتتی بوماوهی "عیددکهی" - ههروهها نه گهر مندالی هه بوو، نهوا هاوکاری منداله که شی دهریتتی.

E- Right to Inherit

ماڻي ميرات

Islam gave the right to the women to inherit, centuries ago. If you read the Qur'an - in several verses, in Surah Nisa, in Surah Baqarah and in Surah Maidah, it is mentioned that a woman, irrespective she is a wife or she is a mother, or a sister, or a daughter, she has a right to inherit. And it has been fixed by God Almighty in the Qur'an.

ئسلا م ماڻي ميراتي به ئاڻرہتان داوہ، چہندان سہدہ لہ مہو بہر.
ئہ گہر قورئان بخوئنيتهوہ - لہ چہندان ئايہ تدا، لہ سورہتي النساء
دا، لہ سورہتي البقرہ ہرودہا لہ سورہتي المايده، ئہوہ ئاماژہي
پئڪراوہ کہ ئاڻرہت، پەيوہندي نيہ کہ ژن بيٽ يان داڪ يان خوشڪ
يان ڪچ ئہوا ماڻي ميراتي ہہيہ، ئہوہش لہ لايہن خواي گہورہوہ لہ
قورئاندا جيگير ڪراوہ.

3- Social Rights of Women in Islam

مافه كۆمه لايه تيه كاني ئافرهت له ئسلامدا

Broadly it can be categorized into four sub-headings. Social rights given to a daughter, to a wife, to a mother and to a sister.

به گشتي مافه كۆمه لايه تيه كاني ئافرهت ده توانرئت پۆلئ بكرئن بو چوار ناونيشاني لاهه كي. مافه كۆمه لايه تيه كان دراون به كچ، زن، دايك.

خوشك

A- Social Rights to a Daughter

مافه کۆمه لایه تیه گانی کچ

Islam prohibits female infanticide. The killing of female children is forbidden in Islam. It is mentioned in Surah Taqveem, Ch. 81, Verse No. 8 and 9, 'when the female child is buried alive and when she questions you, for what crime was she killed'.

ئیسلام کوشتنی مندالی ساوای میننه قه دهغه ده کات، کوشتنی منداله میننه کان له ئیسلامدا قه دهغه یه. نه مهش له سوپه تی التکویر به شی ۸۱ نایه تی ژماره "۸-۹" باسکراوه کاتیک کچی زینده به چالکراو پرسیاری لیده کریت له بهر چ گوناھیک.

Not only female infanticide has been prohibited, all sorts of infanticides have been prohibited in Islam, whether it be a male child or a female child.

تهنها کوشتنی مندالی میننه قه دهغه نه کراوه، هه موو جوړه گانی مندال کوشتن قه دهغه کراون له ئیسلامدا، جا نه گهر مندالی نیر بیت یان می.

It is mention in the Qur'an in Surah A'nam Ch.6, Verse No.151 that, 'Kill not your children for want of sustenance for it is God that will provide sustenance for you and for children'.

ئەوھش لەقورئاندا ئاماژەى پێدەكریت سورەتى (الانعام) بەشى ٦
ئایەتى ژمارە ١٥١ منداڵانى خۆتان لەبەر برسیتی و نەدارى مەكوژن،
چونكە ئیمەرزق و رۆزى ئیوھش و ئەوانیش دەدەین.

A similar thing is mentioned in Surah Isra, Ch.17 Verse No.31 which says... 'Kill not your children for want of sustenance, for it is God that will provide sustenance to you and your children, for killing of children is a major sin'.

بە ھەمان شیوہ لە سورەتى اسراء بەشى ١٧ ئایەتى ژمارە ٣١
دەفەرمویت... نەكەن منداڵەكانتان لەترسى گرانى و برسیتی بكوژن
(چونكە پەروەردگارتان رۆزى بەخس و مېھرەبانە)، ئیمەرزق و رۆزى
دەبەخشین بەوانیش و بەئیوھش، چونكە بەراستى كوشتنى ئەوان
گوناه و تاوانىكى زۆر گەورەيە.

In the pre-Islamic Arabia, whenever a female child was born mostly she was buried alive. Alhamdulillah, after the spread of Islam this evil practice has been discontinued.

لہ نیمچہ دورگہی عہرہبی پیش ئیسلام، ہہ رکاتیک مندائیک میینہ لہ دایک بوبا بہ زیندووی زیندہ بہ چال دہکرا. سوپاس بوخوا، دواہ بلاوبونہ وہی ئیسلام نہم کارہ نہ گریسہ نہما "کوٹای ہات"

But unfortunately it still continues in India - According to a BBC report, in the program assignment the title of which was 'Let Her Die', there was a British reporter by the name of Emily Beckenen, who came all the way from Britain to India to give us the statistics of the female infanticide.

بہ لام بہ داخہ وہ ہیشتا لہ ہیندستان نہمہ بہ ردہ وامہ - بہ پی راپورتی "بی بی سی" ناویشانی بہرنامہ کہ بریتی بوو لہ "لیگہری بابمری" بہ یامنیریکہ بہریتانی بہ ناوی "ئیملی بیکیئن" کہ لہ بہریتانی اوہ ہاتبوو بو ہیندستان بوئہ وہی نامارہ گانی کوشتنی مندالی میینہ مان پیبدا.

In that program, it gives the statistics, that every day more than 3,000 fetuses are being aborted on being identified that they are females. If you multiply this figure by the number of days, that is multiplied by 365, you get a figure of more than one million female fetuses are being aborted every year in our country.

لهو بهرنامه يه دا، ناماره كان ده خرينه پروو، هه موو رپوژيک زياتر له ۳،۰۰۰ کورپه له له بار ده بردرين له بهرته وهی پيناسه ده کرين که نه وان ميينه ن. نه گهر ته م ژماره يه ليکدانی ژماره ي رپوژه کان بکه ی، که ۳۶۵ رپوژه، ژماره يه کت ده ست ده که وپت که زياتر له يه ک مليون کورپه له ی ميينه له بار ده بردرين له ولاته کاماندا "هنديستان"

And there are big hoarding and posters in states like Tamil Nadu and Rajasthan, which says spend 500 Rupees and save 5 lakh Rupees. What does it mean? - That spend Rupees 500 on medical examination like Ultra Sonography, and identify the gender of child.

پوسته رو تابلوی پروپاگه نده له ويلايه ته کانی "تامل نادو" - "راجستان" هه ن که ده لپت ۵۰۰ روپيه خه رجه و ۵ سه ده هزار روپيه پاشه که وت که. نه مه ش واتای چيه؟ - ۵۰۰ روپيه خه رجه له فه حسی پزیشکی وه کو سو نار و ره گه زی مندا له که دیاری که.

If it is a female you can abort it and you'll save 5 lakh Rupees - How? The couple of lakhs you spend on upbringing her and the remaining lakhs of Rupees you spend on giving dowry to the man who will marry her (a custom in India).

ئەگەر مێينه بوو دەتوانیت له باری بهری و (۵ لاک روپیه) پاشه کهوت کهیت- چۆن؟ ئەو دوو پینچ سەد ههزارهی تۆ خهرجی ده کهیت له پهروه ده کردنی ئەو و مانه وهی چهنده ها روپیه که خهرجی ده کهیت له مارهی ئەو پیاوهی که هاوسه رگیری له گه ل ده کات " نه ریتی هندستان"

According to the report of the Government Hospital of Tamil Nadu - 'out of every 10 female children that are born, four are put to death' - No wonder the female population in India is less than the male population.

به پێی راپۆرتیکی نه خوشخانهی تامیل نادوی حکومی هه ر له ده مندالی مێینه که له دایک ده بن، چواریان ده کوژرین- که سیش ناپرسیت که دانیشتوانی مێینهی هندستان که مترن له دانیشتوانی نێرینه.

Female infanticide was continuing in India since centuries - If you analyze the statistics of the 1901 census, for every 1000 males there were 972 females. According to the 1981 statistics and census, it tells you for every 1000 males you have 934 females.

كوشتنی میننه بو ماوهی چند سه دهیه ک به رده و امه - نه گهر ناماره کانی ژماره ی دانیش توانی سالی ۱۹۰۱ شیبکه یته وه، بو هر ۱۰۰۰ نیرینه یه ک ۹۷۲ میننه هه بو وه. به پی ناماره کانی ۱۹۸۱ و ژماره ی دانیش توان، پیت ده لیت بو هر ۱۰۰۰ نیرینه یه ک ۹۳۴ میننه ت هه بو وه.

And the latest statistics of 1991 tells you that for every 1000 males you have 927 females. You can analyze that the female ratio is dropping every year - And since science and medicine has advanced, it has helped in this evil practice.

دواین ناماری ۱۹۹۱ پیت ده لیت بو هر ۱۰۰۰ نیرینه یه ک ۹۲۷ میننه ت هه بو وه. ده توانیت شیبکه یته وه که که تیکرای میننه که مده کاته وه هه موو سالیك - له و کاته ی که زانست و دهرمان پیشکه و تووه یارمه تی نه م کاره نه گریسه ی داوه.

Just because Islam tells you that you should not kill any children whether it be male or female will you call these rights in Islam as modernizing or outdated?

تههها له بهر نه وهی ئیسلام پیت ده لیت نابیت هیچ مندالیک بکوژیت،
جا نیر بیت یاخود می تو له ئیسلامدا بهم ماڤانه ده لیت ماڤی
سه ردهم یان کو نه په رست. !!!؟؟؟

Qur'an not only prohibits female infanticide, it rebukes at the thought of you rejoicing at the birth of a male child and getting saddened at the birth of a female child.

قورئان تههها کوشتنی مندالی مینه قه ده غه ناکات، قورئان هه ره شه
له بیری دلخو شبوون به له دایک بوونی مندالی نیرینه و غه مباربوون به
له دایک بوونی مندالی مینه ده کات.

Surah Al-Nahl Chapter 16, Verses 58 and 59

“When news is brought to one of them of (the birth of) a female (child), his face darkens, and he is filled with inward grief! With shame does he hide himself from his people,

سورهتی النحل به شی ۱۶، ئایهتی ژماره ۵۸-۵۹ خوا ده فه رمویت:
کاتیگ مژدهی بون به کچ بو یه کیگ له وانه "نه فامه کان" هاتبا
ناوچاوانیان تاریک و گرژ ده بوو و سینهی پر ده بوو له په ژاره.

because of the bad news he has had! Shall he retain it on (sufferance) the choice they decide on?"

له شه رما خوئی ده شاردوه له بهر نه وه واله خراپه، نایه بیهي لیته وه یان زینده به چالی بکات "نه وه بکات که خه لک بریاری له سه رده دن"

According to an authentic hadith related in Ahmed, Prophet Muhammad (Pbuh) said, "Anyone who brings up two daughters properly they will be very close to me on the day of Judgment."

به پی فهرموده یه کی صحیح که امامی احمد ریوایه تی کردوه، پیغه مبه ر "سه لامی خوی له سه ر بیټ" فهرمویه تی: هه رکامیکتان دوو کچ په روه رده بکات به تیرو ته وای نه و له رپوژی دوی زور له من نریک ده بیټ)... (یان ده فهرموی له گه ل منه له به هه شت)

According to another hadith whoever brings up two daughters properly and treats them kindly and justly shall enter paradise.

هه ر به پی فهرموده یه کی دیکه، هه رکامیک له نیوه دوو کچ به تیرو ته وای په روه رده بکات و به میهره بانی و دادوهریه وه مامه له یان له گه ل بکات نه و ده چیته به هه شته وه.

In Islam, a daughter should be brought up correctly. In Islam, there should be no partiality in upbringing of the daughter or the son.

له ئیسلامدا، ده بیټ کچ به رینکوپینکی په روهرده بکریټ. له ئیسلامدا نابیت هیج جیاکاری "لایه نگری" له په روهرده کردنی کچ یان کوردا بکریټ.

According to a Hadith, 'In the presence of the Prophet Muhammad, once a man kissed his son and placed him on his lap but did not do the same to his daughter. The Prophet immediately objected and said that you are unjust - You should have even kissed your daughter and placed her on the other lap'.

به پینې فهرمووده، له سهرده می پیغه مبهردا، جارینکیان پیاوینک کوره که ی ماچ کرد و له باوه شی خوی کرد به لام هه مان شتی بو کچه که ی نه کرد. یه کسه ر پیغه مبه ر به ره له سستی کردوو گوتی تو ناداد په روهر بووی - ده بوایه کچه که شت ماچ کرد باو له باوه شی خوت کرد با.

B- Social Rights to Wife

ماڤه ڪۆمه لایه تیه ڪانی هاوسه ر "خیزان"

All the previous civilizations, they have considered the women to be an 'instrument of the devil'. The Qur'an refers to the women as 'Mohsana', that is a 'fortress against the devil'.

سه رجهم شارستانیه ڪانی پیشوو، وایاندا نابوو که ئافرته "نامرازیکی شهیتانی" بووه، قورئانیش ئاماژه به ئافرته دهکات وهک "محصنه" که "قه لایه که دژی شهیتان"

And if a woman, who's good, marries a man, she prevents him from going on the wrong path. There's a Hadith in which Prophet Muhammad (peace be upon him) he said that, 'there is no monasticism in Islam'.

ئه گهر ئافره تیک باش بیته، هاوسه رگیری له گهل پیاویک بکات، ناهیلته پیاوه که ی له رینگای چهوت به رده وام بیته. لیره دا فه رمووده یه ک هه یه که پیغه مبه ر "صلی الله علیه وسلم" فه رموویه تی.....
(رهبه نی له ئیسلامدا بوونی نیه).

And again according to Sahih Bukhari, Volume No. 7, Ch. No. 3 Hadith No 4 it says that 'the Prophet Muhammad ordained the young men, all those who have the means to marry, they should marry - For it will help them to guard their gaze and guard their modesty.

دوباره به پئی صحیحی البخاری جلدی ژماره ۷، به شی ژماره ۳، ژماره ی فہرموودہ ۴ دہفہرموویت، پیغہمبہر "محمد" فہرمانی بہ گہنجہکان داوہ، ہہموو تہوانہی ہؤو وہسیلہی ہاوسہرگیریان ہہیہ، دہبی ہاوسہرگیری بکہن - تہمہش یارمہتی دہردہبیت بو پارٹیزگاریکردن لہ نہزہرو داوینپاکیان.

Once during a question and answer session somebody asked me does this imply that if I marry twice I will complete my full religion?

جارتکیان لہ بہشی پرسیارو وہلامدا کہ سیک پرسیاری لیکردم، تہوہ وانیشان دہدات تہگہر دوجار ہاوسہر گیری بکہم تہوا ئیمانم تہواو دہبیت؟

The Prophet (Pbuh) considered marriage for a Muslim as half of his religion because it shields him from promiscuity, fornication, homosexuality, etc, which add to half the evil in society.

پیغمبر مه بهر "سه لامي خواي له سه ریټ" هاوسه رگیری بو موسولمان به نیوهی دین داناوه چونکه له به دره وشتی، زینا و نیربازی، دوت پاریزیت، هتد. که نیوهی کاری نه گریس له کومه لگادا له وانه وه سه رچاوه ده گریټ.

Secondly, only after you marry do you have an opportunity to become a husband or wife, a father or a mother and thus perform your duties as either as a husband or as a wife; as a father or as a mother. Whether you marry once or twice you are yet fulfilling only half your Deen.

پاشان، له دواي نه وهی هاوسه رگیری ده که یت دره فته تی نه وهت هه یه بی به میرد یان ژن، باوک یان دایک، به و شیوه یه ش نه رکه کانت وه ک میرد یان ژن یان وه ک باوک یان دایک به جیده هیټیت، نه گهر جارټک هاوسه رگیری بکه یت یان دوجار نه واه تهنیا به شیټک له دینه که ت به جی ده هیټی.

The Qur'an say's that, 'We have put love into the hearts of the husband and wife'. If you read Surah Rum, Ch. 30, Verse No. 21 it says that, 'And amongst our signs We have created for you mates or companions, so that you may dwell in them in tranquillity and we have put love and mercy between your hearts'.

قورئان دہ فہرموی، " ئیمہ ئہوینمان خستوتہ دلی ژن و میردہوہ " ئہ گہ رسورہتی الروم بخوینیتہوہ بہ شی ۳۰، ژمارہی ئایہت ۲۱ دہ لیت لہ نیوان نیشانہ کانماندا: ئیمہ دروستمان کردوہ بو ئیوہ ہاوری یاخود ہاوسہر بو ئہوہی ئارام بگرن لہ لایداو لہ نیوانتاندا خوشہویستی و سوزو میہربانی فہراہم ہیئاوہ.

According to Surah Nisa, Ch.4, Verse No.21, marriage is considered as a strong agreement, a strong contract. According to Surah Nisa, Ch.4, Verse No.19, it says,

بہ پی سورہتی النساء بہ شی ۴، ئایہتی ژمارہ ۲۱، ہاوسہرگیری و ہکو ریککہ و تنیکی بہ ہیژ، پہیوہندیہ کی بہ ہیژ دانراوہ. ہہر بہ پی سورہتی النساء ئایہتی ژمارہ ۱۹ دہ لیت،

'You are prohibited to inherit women against their will' - Means, to marry the permission of both the parties are required.

مافتان نيه "قهدهغهيه" ئافرهتان بکه نه ميراتی خوۆتان لهدهرهوهی ویستی خوۆیان- واته، بوهاوسه رگيرکردن رهزامهندی ههردولا پيوسته.

It is compulsory that the man and woman both should agree to marry. No one - not even the father can force their daughter to marry against her wishes.

ئهوه پيوسته که پياو و ژن ههردوکیان رهزامهندیان لهسه رهاوسه رگيره که یان هه بیئت. هیچ کهس-ته نانهت باوک ناتوانیئت هیز بخاته سه ر کچه که ی بوئه وهی لهدهرهوهی ویستی خوۆی شووبکات.

There's a Hadith in Sahih Bukhari, Volume 7, Book 62, Number 69, which says 'that a lady she was forced by her father to marry against her wishes' - And she went to the Prophet and the Prophet invalidated the marriage'.

فهرموودهیه که له سه حیحی البخاریدا ههیه، جلدی ۷، ژماره ۶۹، ده لیئت "خانمی که له لایه ن باوکیه وه زوری لی کرا بوئه وهی هاوسه رگیری بکات به پیچه وانهی ویستی خوۆی- پاشان رویشته لای پیغه مبه ر، پیغه مبه ریش هاوسه رگیره که ی هه لوه شانده وه.

Another Hadith in Ibn-e-Humbal, Hadith No. 2469, it says 'that a daughter was forced by her father to get married - And when the daughter approached the Prophet, the Prophet said you can either continue, or if you wish you can invalidate the marriage.

فهرمووده کی دیکه له ابن حه مبه له وه، ژماره ی حه دیث ۲۴۶۹، ده لیت، کچیک له لایه ن باوکیه وه زوری لیکرا بوئه وه ی شو بکات کاتیک کچه که به پیغه مبه ر گه یشت، پیغه مبه ر گو تی یا نه وه تا ده توانی به رده وام بی، یان نه گه ر خوازیاریت ده توانیت هاوسه رگیره که ت هه لبوه شینیته وه.

In another version, the girl said: "Actually I accept this marriage but I wanted to let women know that parents have no right (to force a husband on them)" (Ibn-Maja, No.1873).

له حاله تیکی دیکه دا، کچه که گو تی: له راستیدا هاوسه ر گیره که م قبول کرد به لام ویستم ئافره تانی تر بزنان که باوکان و دایکان مافیان نیه کچان به زور به شووبده ن، ابن ماجه، ژماره ۱۸۷۳ "

That means, the consent of both the male and the female is required. In Islam, a woman is considered as a homemaker - She is not considered as a housewife, because she is not married to the house.

ئەوێش بەمانای، رەزاملەندی هەردوکیان "نێر-مێ" پێویستە. لە ئیسلامدا، ئافرەت بە بەرپۆهەری مائ دادەنرێت - وەکو ژنی مائ دانانرێت، چونکە ئەو ئافرەتە هاوسەرگیری لە گەل مائ نەکردووە.

Many people use terminology, without understanding what it means - 'Housewife' means 'you are the wife of the house'. So I believe, from now onwards the sisters would prefer calling themselves 'homemakers', than 'house wives', if they are occupied more in the home

زۆر کەس ئەو زاراوە بەکار دەهێنێت، بەبێ ئەوێ تێبگات و اتاکە ی چیە - "هاوس وایف" واتە، ژنی مائەوێ. بۆیە بپروام وایە، لە ئیستا بەدواوە خوشکان بەخۆیان بلین "بەرپۆهەری مائ" لە جیاتی "ژنی مائەوێ" ئەگەر ئەوان دەسەلاتیان زیاتر بێت لە مائەوێ.

In Islam, a woman, she is not married to a master that she should be treated like a slave - She is married to it is equal. And there is a Hadith which says in Ibn-Hambal - Hadith No 736, 7396. It says that, 'the most perfect of the believers are those that are best in character and behavior, and those that are best to their family and their wives'.

له ئيسلامدا، ئافرهت، هاوسه رگيرى له گه ل گه وره يه ک نه کردووه که وهک کويله مامه له ي له گه ل بکات - هاوسه رگيرى له گه ل هاوتاکه ي کردوه. له م باره شه وه فه رمووده يه ک هه يه ده فه رموئ / له ابن حه مبه له وه - فه رمووده ي ژماره ۷۳۶، ۷۳۹۶ کاملترين پرواداران نه وانه ن که باشتري ن له هه لسوکه وت و ره فتاردا و نه وانه ي که باشتري ن له گه ل خيزانه کانيان و هاوسه ره کانياندا .

Islam gives equal rights to the man and woman. Qur'an clearly mentions that men and women, husband and wife have equal rights in all aspects, except leadership in the family.

ئيسلام مافى يه کسان ده دات به پياو ئافرهت . قورئانيش به پرونى ئاماژه به نه وه ده کات، به هه موو شيوه يه ک، پياوان و ئافره تان- ژن و ميړد مافى ياکسانيان هه يه، جگه له رابه رى له خيزاندا.

It is mentioned in the Qur'an in Surah Baqarah Ch.2, Verse No.228. It says that, '...the women have been given rights similar against them (men) on equitable terms but the men have a degree higher...'

ئەمش لە قورئاندا لە سورەتی البقرە بەشی ۲، ئایەتی ژمارە ۲۲۸ باسکراوە، دەلیت،... ژنان و پیاوان مافی وەکو یەکیان هەیه بەلام پیاوان پلە یەکیان بەرزتره ...

Most of the Muslims have misunderstood this verse, when it says 'men have a degree higher' - As I said we should analyze the Qur'an as a whole. And its mentioned in Surah Nisa, Ch. 4, Verse No.34 which says, 'The men are the protectors and maintainers of the women, for God has given one of them more strength than the other because they give them their means'.

زۆرتین موسوڵمان بەهەڵە لەم ئایەتە تیگە یشتوون.

کاتیك قورئان دەفەر مویت "پیاوان پلە یەکیان بەرزتره" -!!!

هەر وەك گوتم پێویستە ئێمە هەموو قورئان شی بکەینەو. ئەمەش

لە سورەتی النیساء دا باسکراوە بەشی ۴، ژمارە ی ئایەت ۳۴، پیاوان

پاریزەر و پشٹیوانی ئافره تانن، خوا هیزی زیاتری بە یەکیکیان بە

خشیوه لهوهی تر به هۆی ئەوهی پیاوان لە سامانه کانیان خەرج

دەکەن و یارمه تان دەدەن.

People say the word 'Qawwam' means, 'one degree higher in superiority' - But actually the word 'Qawwam' comes from the root word 'Iqama'. 'Iqama' means for example 'when you give the Iqama before prayers - You stand up'.

خەلک وشەى زۆربەتوانا "قوام" دەلین، بەواتای پلەیهک بەرزتر لہ "پلەوپایە" - بەلام لەراستیدا وشەى "قوام" لہ وشەى "اقامە" هاتو، "اقامە" واتە بۆنمونە "کاتیکی قامەت دەکەى لہ بەردەم نوێژ خوینان- تۆھەلدەستى. رادەوہستى.

So 'Iqama' means to standup - so the word 'Qawwam' means one degree higher in responsibility, not one degree higher in superiority. Even if you read the commentary of 'Ibne-Kathir' - He says that the word 'Qawwam' means one degree higher in responsibility, not one degree higher in superiority.

بۆیە ، "اقامە" واتە "ھەلستان" - بۆیە وشەى "قوام" واتە یەک پلە بەرزتر لہ "بەرپرسیاریەتیدا"، نەک یەک پلە لہ پلەوپایەدا. تەنانەت ئەگەر پونکردنەوہى ابن کثیر بخوینیتەوہ - دەلێت وشەى "قوام" واتە پلەیهک بەرزتر لہ بەرپرسیاریەتیدا، نەک یەک پلە لہ پلەوپایەدا.

And this responsibility, should be carried out by mutual consent of both husband and wife. It is mentioned in Surah Baqarah, Ch.2, Verse No.187, which says, Which means... 'Your wives are your garments, and you are their garments'.

ئەوبەرپرسیاریەتیەش، دەبیت جیبەجی بکریت لەلایەن رەزامەندی
هەردولا "ژن و میڤرد". لە سوپەرەتی البقرە باسکراوە بەشی ۲ ژمارە
نایەت ۱۸۷، دەفەر موی، ھاوسەرەکانتان پۆشاکێ ئیوەن و ئیوەش
پۆشاکێ ئەوان.

What's the objective of garments - It is used to conceal and to beautify. The husband and wife should conceal each other's faults, and they should beautify each other - It's a relationship of hands and gloves. The Qur'an mentions that, 'even if you do not like your wife, you should treat her kindly'.

کاری پۆشاک چیه - بەکار دەهێنریت بۆ خۆداپۆشین و جوانی. دەبیت ژن
و میڤرد داپۆشەری هەلەکانی یەکتەری، هەردوکیشیان جوانی بەیەکتەر
ببەخشن - ئەو پەیوەندی دەستکێش و دەستە. قورئان ئەمە باس
دەکات، تەنانەت ئەگەر تۆ ھاوسەرەکەت خۆشنەوییت، دەبیت بە
مېرەبانی مامەلە ی لەگەڵ بکە ی.

It is mentioned in Surah Nisa, Ch.4, Verse No.19, that, '...consort with them (your wives) in kindness, for if you hate them it may happen that you hate a thing wherein God has placed much good.

له سورهتی النساء دا ئاماژهی پیکراوه، به شی ٤، ئایهتی ژماره ١٩ دهئیت، به میهره بانیه وه ژانیان له گهڵ به سه ره بن، ئه گه ر رقتان لیبن له وانیه رقتان له شتیک بیت که خوا به باشی داناوه "به خیر و بپۆتان"

Even if you dislike your wife you have to treat her kindly and with equity.

Just because the rights of a wife are equal to those of the husband in Islam, will you call such rights in Islam as modernizing or outdated?

ته نانهت ئه گه ر حه زت له هاوسه ره کهت نه بیت ده بیت به میهره بانی و دادپه روهری مامه ئه ی له گه ل بکه ی.

ته نها له بهر ئه وه ی مافه کانی ژن یه کسانن به مافه کانی میرد له ئیسلامدا، ئایه دلئیت مافه کانی ئیسلام مافی هاوچه رخن یا خود مافی کۆنه پرستن...؟؟ !!

There is a system of divorce in Islam which is to be applied only in extreme cases where the problem between the husband and wife is too grave to be solved and the continuation of married life would be counterproductive. The method of divorce is clearly spelt out in the Qur'an in Surah -Al-Talaq in Chapter 65 and in Surah Al-Baqrah Verses 227 to 242.

سيسته می ته لاق له ئيسلامدا ته نيا له و حاله تانه دا جيبه جي ده كريت
كه كيشه ی هه ردوولا گه يشتبیه ته ئاستیک كه زور دژوار بیت
بوچاره سه ر كردن. كه به به رده وامي ژيانی هاوسه رگيريان زيان به خش
بیت. هه نگاوی ته لاقيش له قورئاندا ئاماژه ی پيكراره له سوپه تی
التلاق به شی ٦٥، وسوپه تی البقره ئايه تی ١٢٧-١٤٢

According to Prophet Muhammad (Pbuh), among the permissible things in Islam, the most hated in the sight of Allah is divorce. It is as though the heavens shatter (metaphorically).

پيغه مبه ر "سه لامی خوی له سه ربيت" ده فه رمیت له نيوان نه وشتانه ی
كه ريگه پيدراون له ئيسلامدا، له دیده ی خوا خراپترین شت بریتبه له
ته لاق، وه كو تیکشکاندی ئاسمانه گانه.

C- Social Rights to a Mother

مافه کۆمه لایه تیه کانی دایک

The only thing above respect to Mother is the worship of God - It is mentioned in: Ch.17, Verse No.23-24, It says that... 'God has ordained for you, that you worship none but Him, and to be kind to your parents. And if any one or both of them reach old age do not say a word of contempt or repel them but address them with honour, and speak to them with kindness, and lower your wing of humility and pray to God - 'My Lord! Bless them as they have cherished me in childhood'.

تاکه شتییک که له سه رووی پزگرتنی دایکه، بریتیه له په رستنی خوا-
ئه وهش له سوپهتی الاسراء به شی ۱۷، ئایهتی ژماره ۲۳-۲۴،
ده فه رمویت. خوا فه رمانی کردوو ه که کهس نه په رستن جگه له ئه وه، و
مه ره بان بیت له گه ل دایک و باوکت، ئه گه ر یه کێکیان یان
هه ردوکیان پیریوون وشه ی بیزارکه ر یان به ربه رچیان مه ده نه وه به لکو
به پزوه مه له یان له گه ل بکه ن، به مه ره بانیه وه په فتاریان له گه ل
بکه ن، بالتان بو رابخه و نزابکه ن - خوایه گیان ! په حمیان پیبکه
هه روه ک ئه وان به مندالی منیان په روه رده کرد.

Surah Nisa, Ch4. Verse No. 1 says, 'Respect the womb that bore you'. Surah A'nam, Ch.6, Verse No.151, says that, 'You have to be kind to your parents'. Surah Luqman Ch.31, Verse No.14, says that, 'We have enjoined on the human beings to be kind to his parents. In travail upon travail, did their mother bore them and in years twain was their weaning'.

سوره تي النيساء به شي ٤، نايه تي ژماره ١، رپنز له و سكه بگره كه ژياني به تو به خشيوه' سوره تي الانعام به شي شهش، نايه تي ژماره ١٥١، دهفه رمويت : مپره بانبن له گهل دايك و باوكتان. سوره تي لوقمان، به شي ٣١، نايه تي ژماره ١٤، دهفه رمويت: نيمه فه رمانمان به مرؤفه كان كروه كه له گهل دايك و باوكيان مپره بان بن، داكي هه ئي ده گريت به دووغياني (پي لاواز ده بيت) لاوازي له دواي لاوازي و برينه وهي له شير له (دوا ته مه ني) دوساليه وه.

A similar thing is repeated again in Surah Ahqaf, Ch.46, Verse No.15, that... 'We have enjoined on the human beings to be kind to his parents. In pain did their mother bore them and in pain did she give them birth'.

دوباره له سوره تي الاحقاف، به شي ٤٦، نايه تي ژماره ١٥، ده لبيت: نيمه فه رمانمان به ناده ميزاد كروه كه چا كه كاربن له گهل دايك و باوكياندا، دايك به نازاره وه نه واني هه لگرتوه و به نازاره وه نه واني بووه.

According to several authentic hadith including the one narrated in Ahmed and Ibn-e-Majah, "Paradise lies at the feet of the mother". It does not mean literally, for example that if a mother walks on the road and steps on filth and dirt, it becomes paradise. It means if you respect your mother, obey her, love her and take good care of her, you will Insha Allah enter paradise.

به پپی چہندان فہرمودہی صحیح کہ نیمامی احمد و ابن ماجہ ریوایہ تیان کردوون "بہہشت لہ ژیر پی دایکان دایہ" لہ واقعدا بہہشت لہ ژیر پی دایک دانیہ، بونمونہ ئہ گہر نافرہت بہرنگادا بروات و ہہنگاو بنیتہ سہر پیسی و پوخلی ئہوا دہبیتہ بہہشت، بہواتای، ئہ گہر ریزلہ دایکت بگریت، گوپرایہ لی بکہی، خوشت بویت و ناگاداری بیت، (ان شاء اللہ) دہچیتہ بہہشت.

Another Hadith related in Sahih Bukhari in Volume 8, Hadith No. 2, as well as in Sahih-Muslim - It says that a man asked the Prophet Muhammad... 'Who requires the maximum love and respect and my companionship in this world?'

فہرمودہیہ کی دیکہ کہ پہیوہندیدارہ، صحیحی البخاری جلدی ۸، فہرمودہی ژمارہ ۲، ہہروہا لہ صحیحی مسلمیشدا- دہفہرمویت، پیاوینک پرساری لہ پیغہمبہر کرد... کی پیویستی بہوپہری ئہوین و ریزہ براکہم لہ و جہانہدا؟

The Prophet replied— ‘your mother’ ‘Who is next?’ – ‘your mother’ ‘Who is next?’ – ‘your mother’ The man asked for the fourth time, - ‘Who is next’ The Prophet replied ‘your father’.

پيغهمبهروه لامي دايه وه - "دايكت" پاشان كئي؟ - "دايكت" پاشان كئي
" دايكت" - پياوه كه بو جاري چوارهم پرسياي كرد "پاشان كئي؟
پيغهمبهروه لامي دايه وه "باوكت"

So 75% of the love and respect goes to the mother and 25% of the love and respect goes to the father. Three fourth of the better part of the love and respect goes to the mother – One fourth of the remaining part of the love and respect goes to the father.

كه واته له سه دا ۷۵% نه وين و رپنز بو دايكه و له سه دا ۲۵% ي نه وين
و رپنز بو باوكه. سبي له سه ر چواري به شه باشه كه ي نه وين و رپنز بو
دايكه - يه ك له سه ر چواري نه وين و رپزي ماوه بو باوك.

D- Social Rights to a Sister

ماہگومہ لایہ تیہ کان بو خوشک

According to Surah Tawbah, Ch. 9, Verse No.71, it says that, 'The men and the women they are friends of each other'.

به پپی سورہتی التوبہ به شی ۹، نایہ تی ژمارہ ۱۷، دہ فہ رمویت
نافرہتان و پیاوان ہاوپپی یہ کترن

Prophet Muhammed (May peace be upon him) he said, 'The women are

The 'shakaat' - 'Shakaat' means sister'.

پیغہ مبر "سهلات و سهلامی خوی له سه ریئت" فہ رمویہ تی، نافرہتان

"شقیقہ" ن - "شقیقہ" ش واتہ خوشک.

4. Educational Rights to a Woman

ماڤه په روه رده يه كاني ئاڤرته

The first 5 verses which were revealed in the Qur'an were from Surah Alaq, or Surah Iqra, Verse No. 1 to 5 which says: 'Read, recite or proclaim in the name of your Lord, Who has created the human beings from a congealed clot of blood (a leech like substance).

يه كه مين ئايه ت كه له قورئاندا دابه زى له سوره تى العلق دا بوو يان سوره ي اقره، ئايه تى ژماره 1-5 كه ده فهرمويت: بخوينه، بخوينه وه يان به ناوى خواكه ت. كه مروقه كاني دروست كرده له چهند خانه يه كى هه ئواسراو.

Read, your Lord is most bountiful. Who has taught the use of the pen? Who has taught the human beings that which he knew-not'?

بخوينه، په روه رده گارى تو زور به خشنديه، كه به هوى قه له مه وه زانست و زانيارى فير كرده، مروقي فيرى نه و شتانه كرده كه نه ي زانيوون.

The first guidance given in the Qur'an to the humankind was not to pray, was not too fast, was not to give charity - It was read - Islam pays utmost importance to education.

په كه مين ناموژگاري كه به مروقه كان دراوه له قورئاندا نوټر نيه، روژو نيه، به خشين نيه - بریتی بووله زانست "بخوینه" ئىسلام نه وپه پری گرنگی دهدات به په روه رده.

According to Sahih Al-Bukhari, the women at the time of the Prophet (Pbuh) had become so keen to acquire more knowledge that they came to the Prophet (Pbuh) with the following proposal, "You are always surrounded by men for imparting knowledge so appoint a day for us." The Prophet (Pbuh) promised to do so and went to them and taught them. He also sent representatives with messages to enlighten the Muslim women.

له صحيح البخاری، ئافره تانی سه رده می پیغه مبه ر زور به گروتین بوون بو به ده ست هیئانی زانست و زانیاری به و پیشنیاران هاتنه خزمهت پیغه مبه ر "سه لامی خوی له سه ر بیت" - "هه میشه له ده ورده ی پیاوانیت بوئه وه ی زانیاریان پی به خشی له به ر نه مه روژیکیش بوئیمه دیاری بکه " پیغمبه ریش په یمانی پیدان ، رویشت و فیری کردن، هه روه ها نوینه ریکی بو ناردن به په یامه وه بو رونا کبیر کردنی ئافره تانی موسولمان.

1. Aisha Bent Abu Bakir

The first and foremost example is that of Aisha, the wife of the Prophet, who lived long after her husband's death and provided great guidance to the first Muslim Community, even to the renowned sahabah and the Khalifah Rashidun. Her pupil, Urwah Ibn Azzubayr, testifies, "I did not see a greater scholar than Aishah in the learning of the Qur'an, obligatory duties, lawful and unlawful matters, poetry and literature, Arab history and genealogy."

عائشہ کی اوبکر

به كه مين و سه ره كترين نمونه برتیه له عائشه، خیزانی پیغه مبه ر، كه ماوه یه ك له دواى مردنی هاوسه ره كه ی ژیا، رپنماییه کی گه وره ی به خشی به یه كه مين گوومه لگای ئیسلامی، ته نانه ت به هاوه له به ناوبانگ و خه لیفه كانی راشیدینیشه وه، قوتابیه كه ی "ئه روا كچی زوبه یر" شایه تی دادات "هیچ زانایه كم نه بینیه وه گه وره تر بیّت له عائشه له فیړكردنی قورئان، ئه ركه پیوستیه كان، كیشه یاسای و نایاساییه كان، سامان، ئه دهب، میژوی عه رب هه روه ها بؤماوه زانی.

She had profound knowledge of medicine. Whenever foreign delegations came to the Prophet (Pbuh) and discussed various remedies for illnesses, she used to remember them. She was so well versed in mathematics that important Sahabah used to consult her on the problems concerning "mirath" (inheritance) and the calculation of shares.

خاوهنی زانیاری کاریگہری پزشکی بووه، ہرکاتیک نوینہرہ بیانہکان ہاتبان بولای پیغہمبہر "سہلامی خوی لہسہر بیت" چہندہہا چارہسہری نہخوشی تاوتوی دہکرد، و راہاتبوو ئہوانی لہ بیر بیت۔ پسپوربوو لہ بیرکاریدا ہاوهلہ ناودارہکان راہاتبوون راویتری لہگہل بکہن لہ کیشہو گرفتہکانی وک میرات و دابہش کردنی پشک۔

Aisha even guided Sahabah who sought her advice on different matters. They included the khalif "Umar" Abdullah Ibn Umar and Abu Hurairah. She was among the great huffaz (memorisers) of Ahadith. She narrated 2210 Ahadith in all.

تہنانت رینمایی ہاوهلانی کردوہ کہ بہدوای ناموزگارہکانی دا ویلن لہ بہباتہ جیاوازہکاندا، لہوانہش، خہلیفہ عمر، عبدللہ بن عمر و ابوہورہیرہ۔ لہنیوانی حافیزہ گہوہرہکانی فہرمودہدا بوہ، و بہ گشتی (۲۲۱۰ فہرمودہی گپراوہتہوہ۔)

Abu Musa Al-Ash'ari, himself a famous jurist and learned scholar, says "whenever we, companions of the Prophet Muhammad (Pbuh), encountered any difficulty in the matter of any Hadith we referred it to Aishah and found that she had definite knowledge about it.

ابوموسای نه شعری که خوی زاناو یاسازان بووه ده لیت " هر کاتیک
نیمه ی هاوه لانی پیغه مبه ر له هر فرموده یه کدا کیشه یه کمان بو
دروست بوبا ده چوینه لای عائیشه، ده رکمان پیده کرد که زانیاریه کی
رون و ناشکرای له باره یه وه هه یه "

88 great scholars learnt from her and there were a large number of others. In short she was the scholar of scholars.

۸۸ زانای گه وره له نه وه وه فی ر بوون و ژماره یه کی گه وره تر هه ن،
به کورتی، عائیشه زانای زاناکان بووه.

2. Saffiyah, wife of the Prophet (Pbuh)

صه فیه ی خیزانی پیغه مبه ر "سه لامی خوی له سه ر بیت"

Saifyyah, the wife of the Prophet (Pbuh), was also very learned in Fiqh. Imam Nawawi says, "She was the most intellectual among learned women".

صہ فیهی خیزانی پیغہ مبهر "سه لامی خوی له سه ربیت" شاره زایی له
فیقدا هه بووه، امامی نه وه وی ده لیت "شاره زاترین کهس بووه له
نیوان نافرہ تاندا"

3. *Umm Salamah: Wife of the Prophet (Pbuh)*

ام سه له مهی خیزانی پیغہ مبهر "سه لامی خوی له سه ربیت"

She too was a great scholar. The scholar, Ibn Hajar, has given the names of at least 32 scholars who learnt Ahadith from her.

هه روه ها نه ویش زانایه کی گه وره بوه، ابن حه جهری زانا به لایه نی
که مه وه ناوی ۳۲ زانای داوه که له نه وه وه فه رموده فی ربوون.

4. Fatimah Bint Qays

فاتيمه ي كچي قهيس

Fatimah bint Qays was also a scholarly lady in the early days of Islam. Her learning was so deep that she discussed a juristic point with Umar and Aishah for a long time and they could not change or challenge her views. Imam Nawwawi says, "She was one of those who emigrated in the early days and possessed great intellect and excellence."

ههروهها فاتيمه ي كچي قهيس خانميكي زانا بوه له سه ره تاي روزه كاني
ئيسلامدا. شاره زاييه كي قولي هه بوو كه كاروباري دادگاي له گه ل عمر
و عايشه تاوتوي ده كرد بوماويه كي زور، نه يان ده تواني به رهنگاري له
تپروايننه كاني بكه ن يان بيان گوپن.

امامي نه وهوي ده لئيت: نه و به كييك بوه له وانهي له سه ره تاوه كوچي
كردوه و بوه ته خاوه ني بيرو هوشينيكي ناياب.

The list of learned women of the early days of Islam shows that women were not kept illiterate and ignorant, but rather were fully encouraged to participate in the process of learning and scholarship. They also knew their rights and responsibilities very well.

ئەولێستەى ئافرهته شارەزاكانى سەرەتای ئیسلام ئەو نیشان دەدات
كە ئافرهت نەزان و نەخویندەوار نەبووه، بەلكو زیاتر پڕپوه له
وو دانایی. ردهروه تیكۆشان بۆ بەشداری كردن له پڕۆسهی فیرون وه
ههروهها ماف و بهرپرسياریهتی خۆیان زۆر به باشی دهزانی.

There were instances to show that some women even challenged great scholars of their times if they said something which was against the rights granted to women by the Qur'an the Sunnah.

نمونهش هەن بۆخستنه‌پروو هه‌ندیك ئافرهت ته‌نانهت به‌ره‌نگاری
گه‌وره‌ زانایانیان كردوه له‌ كات و سه‌رده‌می خۆیان، نه‌گه‌ر شتیکیان
گوتبا كه‌ پینچه‌وانه‌ی مافه‌كان بوایه‌ كه‌ به‌ ئافرهت به‌ خشراون
له‌لایه‌ن قورئان و سوننه‌ته‌وه.

1. Sayyida Nafisa: Grand daughter of Hussein

سيدة نفسية: كچه زای حوسین

She was a great scholar. A large number of pupils came to her from different places to learn from her. Imam Shafii, founder of the Shafii School of Islamic law, was one of her illustrious pupils.

زانایه کی گه وره بوو. له شوینه جیاوازه کاندای قوتابی جیاوه ز هاتوون
بۆلای بۆ ئه وهی لیبه وه فیڤین، امام شافعی "سهرمه زهه بی شافعی"
یه کیک بووه له قوتابیه باناوبانگه کانی.

2. Aisha Bint Sa'd Ibn Abi Waqqas

عائشه کچی سعد بن ابی وقاص

She was the daughter of a great Sahabi, Sa'd Ibn Abi Waqqar. She was very learned in Islamic Sciences, to such an extent that Imam Malik, the famous jurist and scholar of Hadith, was her pupil.

کچی هاوه لیبکی گه ووره به ناوی سعد بن ابی وقاص، له زانستی
ئیسلامیدا زور شاره زابوه، وهک نمونه یهک امام مالیک یاسازانی
ناودارو زانای فهرموده قوتابی ئه و بوه

❖ *Education is Compulsory in Islam*

لہ ئیسلامدا پەرورده و فیژکردن پیویسته

According to Quran:

* God will exalt those of you who believe and those who are given knowledge to high degrees. (58:11)

* And say, O my Lord! Increase me in knowledge. (20:114)

* And whoever is given knowledge is given indeed abundant wealth. (2:269)

به پی قورئان :

ئەوانە ی که ئیمانیان ههیه و ئەوانی که زانست و زانیاریان ههیه

چەندەها پلە بەرزتان دەکاتەوہ "سورەتی المجادلە ئایەتی ۱۱"

بلی، پەرورده دگارا، زانست و زانیاریم زیادکە. "سورەتی طه ئایەتی ۱۱۴"

هەرکە سیک زانست و زانیاری پیبە خشرابیت لہ راستیدا خیرتی زوری

پیدراوہ "البقره ۲۶۹"

According to a saying of Prophet Muhammad (pbuh) "It is obligatory for every Muslim, male or female, to acquire knowledge (Al Bayhaqi). Imagine, 1400 years ago, when the women were ill treated and were only used as property, Islam asked the women to be educated.

به پي و ته يه كي پيغه مبه ر "درودي خواي له سه ريئت" هه موو موسولمانايك
پيويسته ني ر يا خود مي زانياري فه راهم بينيت (البيهي)، بي هينه
به رچاو، ۱۴۰۰ سال له مه و بهر، كاتيک ئافره تان به دره فتاريان
له گه ل ده كرا و ته نها وهك سامانايك به كار هينراون، ئيسلام داواي
له ئافره ت كردوه رو شنيير بيئت.!!!

Because Islam tells that every woman should be educated,- Will you call such women's right's in Islam as modernizing or outdated?

چونكه ئيسلام ده ليئت هه موو ئافره تيک ده بيئت روناكبير بيئت، ئايا تو
به مافي ئافره تان له ئيسلامدا ده لييت، مافي هاوچهرخ يا خود
كو نه په رست.!!!؟

5. Legal Rights to a Woman

مافه یاساییه کانی ئافرهت

According to the Islamic law, men and women are equal - The Islamic Law protects the life and property of a man and woman both. If a man murders a woman he too will receive the capital punishment of 'Qisas'.

به پێی یاسای ئیسلامی، پیاو و ئافرهت یه کسانن- یاسای ئیسلامی ژبان و سامانی پیاو ئافرهت ههردوکیان دهپارێزێت . ئهگه ر پیاوێک ئافرهتێک بکوژێت ئه ویش سزایه کی گه وره وهرده گرێت له تۆله " قصاص " دا

According to the Islamic law of 'Qisas', men and women - irrespective the injury is of the eye, of the nose, of the ear, of the body - both receive equal punishment.

به پێی یاسای ئیسلامی تۆله " قصاص " له پیاوان و ئافرهتاندا په یوهندی نیه به ئازاری چاو، که پوو، گووی، جهسته، ههردوکیان سزای یه کسان وهرده گرن .

And if the guardian of the murderer, even it be a woman - If she says, that forgive the murderer and she accepts 'Diyah', that is compensation - her opinion cannot be rejected - they have to accept it.

ئەگەر پارتزەری بکوژ ، تەنانەت ئەگەر ئافرەتیش بێت - ئەگەر بلیت،
لە بکوژەكە خوشبە ئەوا خوین بای "دیة" وەر دەگریت ئەمەش
خەلاتە - بیروكەكە ی رەتناكریتەو و - ئەبئ قبولی بکەن.

And if there's difference of opinion between the relatives of the person who murdered - And some say that the murderer should be killed and some say that he should be forgiven and 'Diyah' should be accepted - people should prevent the relatives from killing that murderer.

ئەگەر بیرو رای جیاواز هەبوو لە نیوان خزمەکانی كەسی بکوژ -
هەندیکیان بلین دەبیٹ بکوژ بکوژریتەو و هەندیکیان بلین بکوژ دەبیٹ
عافوبکریت و "دیة" دەبیٹ قبول بکریت - دەبیٹ خەلك نەهیئن
خزمەکانی بکوژەكە بکوژن.

And irrespective whether the witness or the opinion is given by a man or woman, it has same weight. According to Surah Maida, Ch.5, Verse No.30 - It says... 'As to the thief, whether he be man or a woman, cut off his or her hand as a punishment for his crime, an example from God'.

پہ یوہندی نیہ کہ شاہیدہ کہ یان بیروکہ کہ ہی پیاو بوہ یان نافرہت ،
ہہ مان سہنگی ہہ یہ . بہ پی سورہتی المائدہ بہ شی ۵ ، نایہ تی ژمارہ
۳۰ - دہ لیت... بو دز ، نہ گہر پیاو بیت یا خود نافرہت ، دہستی بہرہ
وہ کو سزایہ ک بو تاوانہ کہی ، نمونہ یہ ک لہ خواوہ ..

Means, if a person robs, irrespective whether he is a man or a woman his or her hands should be chopped - The punishment is the same. According to Surah Nur, Ch.24, Verse No.2, it says 'If any commits fornication, be it a man or a woman, flog them with 100 stripes'.

واتہ ، نہ گہر کہ سیک دز بیت ، پہ یوہندی نیہ کہ پیاو بیت یان نافرہت
دہ بیت دہستی بہرہ بیت - سزاکہ وہ کو یہ کہ . بہ پی سورہتی النور
بہ شی ۲۴ ، نایہ تی ژمارہ ۲ ، دہ فہرمویت ، نہ گہر ہہر کہ سیک زینای
کرد ، نافرہت یان پیاو ، ۱۰۰ قامچیان لبیدہن .

The punishment for fornication in Islam irrespective whether it is a man or a woman, it is the same - Flogging with 100 stripes. The punishment for men and women, is the same in Islam. In Islam a woman is allowed to give witness.

سزای زینا له ئیسلامدا په یوهندی نیه به پیاو یاخود ئافرهت، سزاکه وهکویه که - لیدانی ۱۰۰ قامچی. له ئیسلامدا سزا بو پیاوان و ئافرهتان وهکویه که، له ئیسلامدا ئافرهت ریڼگه پیدراوه بو شایه تی دان.

Imagine, Islam gave right to a woman to be a witness, 14 centuries ago. Even now in as late as 1980, the Jewish Rabai, they were considering that whether the women should be given a right to act as a witness or not - And Islam gave that right 1400 years ago.

بی هیڼه به رچاوت، ئیسلام نه ومافه ی به ئافرهت داوه بو نه وهی شایه تی بدات، ۱۴ سده له مه و بهر. ته نانهت ئیستاله ؛ ۱۹۸۰ (جیوش رابی) نه وان بیریا نکر دو ته وه ئایا ئافرهت مافی شایه تی پیدریت یاخود نا - ئیسلام نه م مافه ی به ئافرهت داوه ۱۴۰۰ سال له مه و بهر

According to Surah Nur, Ch.24, Verse No.4, it is said 'If any of you put a charge against the chastity of a woman, produce 4 witnesses, and if they falter, flog them with 80 stripes'.

له سوږه تي نور به شي ۲۴، نايه تي ژماره ۴ ده فهرموئ، نه گهر هه ريه كيک له نيوه ئافره تيكي بيگهردي تاوان بارکرد، چوار شايهت بهينن، نه گهر نه يان تواني "زمانيان گيرا" نه وا ۸۰ قامچيان ليبدن.

In Islam for a small crime, you require 2 witnesses - for a big crime you require 4 witnesses. Accusing a woman falsely is a big crime in Islam, therefore you require 4 witnesses.

له ئىسلامدا بو تاواني بچوک، پيوستت به دوو شايهت ده بيت- بو تاواني گه وره، پيوستت به چوار شايهت ده بيت. به درو گومان خستنه پال ئافره تيكي گه وره يه له ئىسلامدا، بو يه پيوستت به چوار شايهت ده بيت. !!!

Nowadays you see in the modern society, you find men abusing women and calling them all sorts of name. They call them prostitutes etc, and nothing is done.

ئەو وەرۆ لە گۆمەلگەى هاوچەرخدا دەبینیت ، پیاوان ئازارى ئافرهتان دەدەن و بە جوۆرهها ناونا شیرین بانگیان دەکەن ، پێیان دەلێن داوین پيس هتد.... ، هیچ نەکراوه .

In an Islamic state, if a man calls her a 'prostitute' in public or anywhere else, and if she takes that man to court - And if that man cannot produce 4 witnesses or even if he produces 4 witnesses and any one of them falter, all of them will receive 80 lashes each, and in future all their evidence will be rejected.

لە ولاتیكى ئیسلامیدا، ئەگەر پیاو بانگی ئافرهت بکات بە "داوین پيس" لە شوێنى گشتى، یان هەرشوێنىكى تر، ئەگەر ئەو ئافرهته پیاوهکه بباته دادگا- پیاوهکه نەیتوانى چوار شایهت بهینیت یان ئەگەر چوار شایهتی هینان، هەریهکیکیان زمانى گیرا، هەرهه مویان یهکهى ۸۰ قامچى وەردهگرن، لەداهاتودا سهرجهم بهلگهکانیان رهتدهکرینهوه .

Islam gives utmost importance to the chastity of the woman. When a lady marries, she normally adopts the name of her husband. In Islam she has the option of either keeping her husband's name, either adopting the name of the husband, or maintaining her maiden name.

ئیسلام ئەوپه پری گرنگی به بئگهردی ئافرهت ده دات. کاتیگ خانمیک شوده کات، به شیوه یه کی ئاسایی ناوی میرده که ی به گارده هیئی. (مه به ست له له قه بوشۆرته تی خیزانیه) له ئیسلامدا، ئافرهت بژارده ی هه یه یا ناوی میرده که ی به گارده هیئی یا خود ناوی خو ی ده مینیته وه .

And maintaining the maiden name is recommended in Islam - And we find in several Muslim societies that women, even after they get married they maintain their maiden name, because according to the Islamic law men and women are equal. Will you call such rights in Islam modernizing or outdated?

مانه وه ی ناوی کچی تی له ئیسلامدا په سند کراوه- ئەو ئافره تانه له چه ندان کۆمه لگای موسو لمانان ده دۆزینه وه، ته نانه ت دوای ئە وه ی که شو ده که ن ئە وان ناوی کچی تی خو یان ده پارێزن، چونکه به پپی یاسای ئیسلامی ئافرهت و پیاو یه کسانن. ئایا ئەم جوړه مافانه له ئیسلامدا به مافی هاوچه رخ یا خود کۆنه په رست ناوده به ی

6. Political Rights of a Woman

مافه سياسيہ کانی ئافرہت

According to Surah Tawba, Ch.9, Verse No.71, 'The men and the women they are friends (supporters) of each other'. Supporters not only socially- even politically- Politically, men and women should support each other. Women can even take part in law making.

به پي سوره تي التوبه به شي ۹، ئايه تي ژماره ۷۱، پياوان و ئافرهتان
هاورپي يه کترن "پشتگيري يه کترن"، نهک ته نها له لايه ني
کومه لايه تيه وه هاوکاري يه کترن- ته نانهت له سياسه تيشدا- له
سياسه تدا پياوان و ئافرهتان ده بيت هاوکاري يه کتر بن. ته نانهت
ئافرهتان ده توانن به شداربن له بنيات ناني ياسا.

And according to the famous Hadith in which Hazrat Umar (may Allah be pleased with him), he was discussing with the Sahabas, and considering putting an upper limit on the 'Meher', since young men were discouraged from getting married - a lady from the back seat she objected and said When the Qur'an says in Surah Nisa Ch.4, Verse No.20 that... 'you can even give a heap of treasure, a heap of gold in 'Meher', when Qur'an puts no on 'Meher', who is Umar to put a limit (may Allah be pleased with him).

به پئی فہرمودہیہ کی بہ ناوبانگ کہ حہ زرہتی عومہر "رہزای خوی
لہ سہریت" لہ گہل سہ حابہ کاندہ تاوتوی دہ کرد، کہ سنوریک بو
حہ قہ مارہی دابنیت، لہ وکاتہی کہ گہ نجہ کان نہیان دہ توانی ژن
بہینن-خانمیک کہ لہ دواوہ دانیشتبوو بہرہ لستی کردوو گوتی، کاتیک
قورئان لہ سورہتی النیساء دا بہ شی ۴، ئایہ تی ژمارہ ۲۰، تہ نانہت
دہ توانیت سہ روہت سامانیکی زوری پبدهی "لہ مارہیدا" لہ کاتیکدا
قورئان سنور بو مارہی دانانیت، عومہر کئیہ بوئہ وہی سنوری
بو دابنیت "خوا رہمی پبکات"

And immediately Hazrat Umar (peace be upon him) said... 'Umar is wrong and the lady is right'. Imagine, she was a common lady - If it would have been a famous lady, the name of the lady would be mentioned in the Hadith.

یه کسهر چه زره تی عومه ر " رهزای خوی له سه رینت " گوتی ... عومه ر
هه له یه و خانمه که راسته. بینه بهرچاوت، نه و ئافره ته که سیکی
ئاسایی بوو- خو ئه گهر که سیکی ناسراویش بوایه، ناوی ئافره ته که
ئه بوایه ئاماژه ی پیکر ابا له فهرموده که دا.

Since the Hadith does not mention the name of the lady, we can understand that the lady was a common lady. Means, even a common lady can object to the 'Khalifa', the head of the state.

له کاتی کدا فهرموده که ئاماژه به ناوی خانمه که ناکات، له وه وه
تیده گهین که ئافره ته که که سیکی ئاسایی بووه. واته، ته نانه ت خانمی
ئاسایش ده توانیت به ره ئستی "خه لیفه" بکات که "سه روکی ده و له ته"

And in technical terms it would be called that – ‘she is objecting to the breach of the constitution’,- because Qur’an is the constitution of the Muslims - That means a woman can even take part in law making.

لہ زارہوہ تہ کنیکیه کاندا دہتوانیئت بووتریئت- ئہو "خانم" ہ بہرگری لہ
شکاندنی دہستور دہکات "چونکہ قورئان دہستوری موسولمانانہ –
واتہ ئافرہت دہتوانیئت بہ شدار بیئت لہ بنیات نانی یاسا.

A- Women have even taken part in the battle fields

ئافره تان له مه يداني جه نگيشدا به شداريان كردوه.

There is a full chapter in the Sahih Bukhari mentioning women in the battle field - Women gave water - they give first aid to the soldiers. Because the Qur'an says 'Man is the protector of the 'Woman'.

به شيكي ته واو له صحيح البخاري دا هه يه كه ئاماژه به ئافره تان ده كات له مه يداني جه نگدا، - ئافره تان ئاويان به خشيوه - فرياگوزاري سه ره تايي ده دن به سه ربازه كان. چونكه قورئان ده فه رمويت پياو پاريزه ري "ئافره ته"

Under normal circumstances, the women should not go to the battle field. It is the duty of the man.

له بارودوخي ئاسايدا، پيوست ناكات ئافره تان بچن بو مه يداني جه نگ، نه مه نه ركي پياوانه.

Only when required, under necessity are women allowed - and they should go to the battle field if they want. Otherwise you'll have the same position as you are having in the USA.

ته نیا له حاله تی پئویستی، له پئویستیدا ئافرهتان رینگه پیدراوون-
ئه گهر بیان هه ویت ده توانن بچن بو مهیدانی شه پئه گهرنا، هه مان
کارت ده بیت ههروهک هه ته له ویلایه ته یه کگرتوه کانی نه مریکا.

During the battle of Uhud, a lady by the name Nasiba was among the people who protected the Prophet (Pbuh) and while doing so she received several wounds and injuries for which the Prophet (Pbuh) appreciated and praised her.

له جهنگی ئوحودا، خانمیك به ناوی نوسیبه له نیوئه وانهدا بوو که
پئغه مبهری خودا یان ده پاراست، که ئازارو چه ندان برینی بهرکه وتبو،
پئغه مبه ریش دردوسه لای خوی لبیت ئه مه ی بهرز نرخاند و سوپاسی کرد.

B-Women in USA are Not Safe

ئافرهتان له ويلايه ته يه كگرتوه كاني نه مريكاسه لامهت نين.

In USA women were allowed to join the battle since 1901 but they were not allowed to take active part - They only played the part of a nurse. Later on after the 'Feminist Movement' had started in 1973, the 'Feminist movement' demand-ed - 'Why aren't women allowed to take active part in the battle field?'

له ويلايه ته يه كگرتوه كاني نه مريكا ئافرهتان رپنگه پيدراون بوئه وهى به شداربن له شهردا له ۱۹۰۱ به لام رپنگه پيدراون نه بوون بوئه وهى رول كارايان هه بيت ته نيا نه ركي په رستاريان ده بينى . دواتر ، له دواى "رپبازى يه كسانى ژن و پياو له مافدا" كه له ۱۹۷۳ ده ستى پيكردبوو ، "رپبازى يه كسانى ژن و پياو له مافدا" داوايكرد - بوچى ئافرهتان رپنگه پيدراون نين بوئه وهى رول بينين له مهيدانى جهنگدا؟

So the American government allowed women to take active part in the battle field. And according to a report of the Defense Department of America, which was released on the 23rd of April, 1993 it said that, '90 people were sexually assaulted in a convention, out of which 83 were women and 117 officers were charged with in disciplinary action'. Imagine in one convention only, 83 women sexually assaulted.

بۆيه حوكمه تي نه مريكا رينگه ي دا به ئافره تان بو نه وه ي چالاكيان
هه بيت له مه يداني شه ردا. به پي راپورتي "به شي داكوكي له نه مريكا"
كه له 23 نيساني 1993 بلاوكريه وه وتويه تي، له يه ك كوئگره دا
90 كه س ده ست دريژي سيكسيان كراوه ته سه ر له يه ك كوئونه وه دا.
كه 83 ئافره ت بوون و 117 نه فسه ر به و كاره تومه ت باركراون.

تپرامينه!! ته نيا له يه ك كوئگره دا 83 ئافره ت ده ستريژي سيكسيان
كراوه ته سه ر.!!!

What was the crime of those 117 officers? They made the women run and they snatched at their clothes. They made them parade absolutely nude without even covering the genital parts. They were made to have sex in public. Is this what you call 'Women's rights'?

تاوانی نهو ۱۱۷ نهفسه ره چی بوو؟ وایان له نافرته کان کرد راکهن پاشان له دواوه جله کانیان دامالین. په لاماریان دان به پوتی، ته نانهت به بی نه وهی هیچ جلیکایان له بهر بیت، به ئاشکرا ناچاریان کردن که سیکسیان له گه ل بکهن. ئایا نه وهیه که تو پی ده لیت مافی نافرته تان؟

If you think that this is what 'Women's right' is, then you can keep your rights to yourselves. We do not want our sisters, our daughters our mothers to be sexually assaulted.

نه گهر پیت وایه ئا نه وهیه مافی نافرته تان، پاشان ده توانیت مافه کانی خوت بوخوت پپاریزی. ئیمه نامانه ویت خوشکه کانمان، کچه کانمان، دایکه کانما ده ست دریزی سیکسیان بکرته سهر.

And there was a uproar in the parliament and the President, Bill Clinton - he himself had to apologize publicly and he said, 'Necessary action will be taken'. And you know when politicians say 'necessary action will be taken, what happens. So Islam allows women to take part in the battle field only when required. But there also they should maintain their Islamic dress and the Islamic ethics, and their modesty.

له په لاما نیشدا هاتوهاوار هه بوو سه روکیش ، بیل کلینتن - خوی ناچار بوو که داوای لیبوردن بکات به ئاشکرا و گوتی: کاری پیویست ده کریت. ده زانی کاتیگ سیاسیه کان ده لئین " کاری پیویست ده کریت " جی روده دات . بویه ، ئیسلام رینگه ده دات به ئافرهتان که به شداربن له مهیدانی جهنگدا ته نیا له کاتی پیویستیدا. به لام ده بیته به جلک و پۆشاکي ئیسلامی بیته به رهوشتی ئیسلامی هاروهها به داوین پاکیان.

C- USA Has One of the Highest Rates of Rape

ويلايه ته به كگرتوه گاني نه مريكا پله ي به كه مه له

دهست دريژي

United States of America is supposed to be one of the most advanced countries of the world. It also has one of the highest rates of rape in any country in the world. According to a FBI report, in the year 1990, every day on an average 1756 cases of rape were committed in U.S.A alone

ويلايه ته به كگرتوه گاني نه مريكا دانراوه به به كيك له ولاته پيش
كه وتوه گاني جهان. هره ها پله ي به كه مي له دهست دريژي هه به له
هه رولاتيكي جهاندا، به پي "تيف بي ناي" له سالي ۱۹۹۰، هه موو
رؤژيک له به ك ناماردا ۱۷۵۶ حالته ي دهست دريژي كراوه ته نيا له
"يوئيس نه ي"

Later another report said that on an average everyday 1900 cases of rapes are committed in USA. The year was not mentioned. May be it was 1992 or 1993. May be the Americans got 'bolder' in the following years.

دواتر پاپورٹیکی دیکه گوتی لہ یه ک ناوہندا هه موو رپورٹیک ۱۹۰۰
حالہ تی ده ستریزی کراوه له "یوئیس نهی" ناماژہ به ساله که
نه کراوه. له وانہ یه له سالی ۱۹۹۲ یان ۱۹۹۳ بویت، له وانہ یه
له سالانی دواتر نه مریکیه کان خراپترینوبن !!

D-Islamic Law Let's Women Breathe Easily

ياسای ئيسلامی "رنگه ده دات ئافره تان به ئاسانی
هه ناسه بدهن!!"

Consider a scenario where the Islamic law is implemented in America. Whenever a man looks at a woman and any brazen or unashamed thought comes to his mind, he lowers his gaze. Every woman wears the Islamic dress as mentioned in Quran.

به پئی سیناریۆیه ک که ياسای ئيسلامی تپیدا خرایه گهر له نه مریکا،
هه رکاتیک پیاو سهیری ئافره تی کردبا بیرو خه یایی بيشه رمانه ی
ده که وته مپشکه وه، چاوه کانی نزم ده کرده وه. هه موو ئافره تیک جلک
و پۆشاکي ئيسلامی ده پۆشی هه روه ک له قورئاندا باسکراوه.

After this if any man commits rape he is given capital punishment. I ask you, in such a scenario, will the rate of rape in America increase, will it remain the same, or will it decrease? If Islamic law is implemented in any part of the world, women will breathe easier.

دواى ٺهوه ٺهگر ههر پياونڪ دهست دريڙى بڪات سزايه ڪي گهوره
وهرده گرت. من پرسيار له تو ده ڪهه م، له سيناريو به ڪي وادا، ٺايا پلهي
دهست دريڙى به زده ڪاته وه، وه ڪ خوي ده مينيتته وه يا خود نزمي
ده ڪاته وه؟ ٺهگر ياساي ئيسلام له ههر به شي ڪي جهان جي به جي
بڪريت، ٺهوا ٺافره تان ٺاسانتر هه ناسه ده ده ن.

Conclusion

له كوټايدا

Before I conclude, I'd like to give an example.

As I said in the beginning of my talk, Islam believes in equality between men and women - Equality does not mean identicality.

به رله كوټايي، چه زده كه م نمونه يه ك بڅه مه پوو. هه روه ك له سه ره تاي
قسه كانم وتم ئيسلام باوه پري به يه كساني پياو ئافره ت هه يه -
يه كسانيش به واتاي وه كويه ك نايه ت.

Suppose in a classroom 2 students, student 'A' and 'B', during an examination both come out first - Both secure 80% marks - 80 out of 100.

When you analyze the question paper, the question paper has 10 different questions, each carrying 10 marks.

واي دابنځ له ژووړي كدا دوو قوتابي "ئه ي" و "بي" له ماوه ي
تاقيكردنه وه دا، سه ره تا هه ردوكيان به يه كه وه دينه دهره وه، -
هه ردوكيان ۸۰ نمره ده هينن - ۸۰ له سه ر ۱۰۰. كاتي ك كاغه زه ي
تاقيكردنه وه لي كده ده يته وه، وه ره قه ي تاقى كردنه وه ۱۰ پرسيا رى
جياواز له خوى ده گري ت، هه ريه كه شيان ۱۰ نمره ي له سه ره.

In question 1 student 'A' got 9 out of 10, and student 'B' got 7 out of 10 - So in question 1 student 'A' was higher than student 'B'. In question 2, student 'A' got 7 out of 10 and student 'B' got 9 out of 10 - Student 'B' was higher than student 'A' in question number 2.

له پرسپاری یه که م قوتابی "ئهی" ۹ له ۱۰ دینیت، قوتابی "بی" ۷ له ۱۰ دینیت - که واته له پرسپاری یه که مدا قوتابی "ئهی" بهرزتر بوو له قوتابی "بی". له پرسپاری دووهم "ئهی" ۷ له ۱۰ دینیت و "بی" ۹ له ۱۰ دینیت - قوتابی "بی" بهرزتر بوو له قوتابی "ئهی" له پرسپاری دووهمدا.

In question 3 both of them got 8 out of 10, both were equal. So when we add up the marks of all the ten questions, both student 'A' and 'B' got 80 out of 100.

له پرسپاری سهه مدا ههردووکیان ۸ له ۱۰ دههینن، ههردووکیان یه کسان بوون. بویه کاتیک ئیمه نمره ی ههردو پرسپاره که کووده که یهوه، ههردوو قوتابی "ئهی" و "بی" ۸۰ له ۱۰۰ یان هیناوه.

So in short, student 'A' and student 'B' are over all equal. In some questions 'A' is higher than 'B', in some questions 'B' is higher than 'A', in others both are equal.

بۆیه به کورتی، قوتابی "ئهی" و قوتابی "بی" سه ره پای هه مووی
یه کسانن. له هه ندیک پرسیاردا "ئهی" به رزتره له "بی" له هه ندیک
پرسیاردا "بی" له ئهی به رزتره، له هه ندیکی تردا هه ردووکیان
یه کسانن.

In the same fashion, taking the example that since God has given man more strength - Suppose a thief enters the house will you tell, 'I believe in women's rights - I believe in women's rights' - will you tell your mother, your sister and your daughter, to go and fight the thief?'

به هه مان شیوه، ئه و نمونه یه وه رگرین که له و کاته ی خوا هیژی زیاتری
به مرؤف به خشیوه - وای دابنئ، دزیک ئه چیتته مائیکه وه ئایا ده لئیت،
من بروام به مافی ئافرته هه یه - من بروام به مافی ئافرته هه یه، ئایا
به دایکت ده لئیت، به خوشکه کهت و کچه کهت، بۆ ئه وه ی بچیت و
شه رله گه ل دزه که بکات؟

No, but natural you'll fight him - If required they may interfere - Under normal circumstances since God has given you more physical strength, you have to go and tackle the thief.

نه خيړ، به لكو سروشتيهن تو شه په كه ده كه يت- نه گهر پيويست بيت
له وان هيه نه وانيش به شداربن- له ژير بارو دوخي نه خلاقيدا-
له بهر نه وهى خوا هيژى جهسته ي زياترى پي به خشيوى، تو پيوسته
بجي و دزه كه راوبني.

So here, in physical strength, man is one degree higher than the woman, Let us take another example where it comes to respecting the parents - The children are supposed to respect the mother 3 times more than the father (as mentioned earlier).

بو ه ليره دا، له به هيژى جهسته دا، پياو به پله يه ك به رزتره له ژن، با
نمونه يه كى تر بخه ينه پروو كه ريز گرتنه له دا يك و باوك- مندا لان
پيوسته ريز له دا يكيان بگرن به سى جار زياتر له باوكيان "وهك پيشتر
ناماژه ي پي كراوه"

Here the women have one degree higher than the men - Overall both equal. So Islam believes in equality, not identically - Men and women are over all equal in Islam. This was in brief, the highlights, of 'the Women's Rights in Islam'.

له پیاوان- سه ره رای هه موو لیره دا ئافره تان نمره یه کیان به رزتره
شتیک هه ردوکیان یه کسانن. بویه ئیسلام باوه ری به یه کسانن هه یه
تی- پیاوان و ئافره تان له ئیسلامدا یه کسانن. ئه مه ، نه ک چۆنیه
به کورتی بوو ، سه ردیره کانی مافه کانی ئافره ت له ئیسلامدا.

After this what the Muslim society did is different - Many of the Muslim societies did not give the women their rights and they deviated away from the Qur'an and the Sunnah.

له دواى ئه وه هه رچیه ک که کۆمه لگه ی موسو لمان کردویه تی جیاوازه-
زۆر له کۆمه لگه موسو لمانه کان مافی ئافره تانیا ن نه داوه و له قورئان
و سوننه ت دور که و تونه وه.

The Western society is largely responsible for this - because of the Western societies, many Muslim societies have become over protective, over precautions and have gone to one extreme and deviated away from the Qur'an and the Sunnah.

كۆمه لگه ي رۆژئاوا به راده يه كى زۆر له وه به رپرسياره- له بهر كۆمه لگه رۆژياوا ييه كان، زۆر به ي كۆمه لگه موسولمانه كان خۆپاريزى، وريايان نه ماوه به ره و ئاراسته يه ك رۆيشتوون كه له قورئان و سوننهت دور كه وتونه وه.

On the other extreme, some of the Muslim societies turned to the Western culture, and followed their culture. I want to tell the Western society that if you analyze the women's rights in Islam according to the Qur'an and the Sunnah - you will realize it is modernizing and not outdated.

له لايه كى تر، هه نديك له كۆمه لگه موسولمانه كان كه لتورى شوينى كه لتوره كه يان كه وتون. ئەمه ویت به رۆژئاوا يان وه رگرتوو، به كۆمه لگه ي رۆژئاوا بلييم كه ئەگه رتۆ مافه كانى ئافرهت له ئىسلامدا ليكده ده يته وه به پيچ قورئان و سوننهت - ده زانيت كه مافه كان مافى كۆنه په رستن يا خود هاوچه رخن.....؟؟؟؟!!!

Handwritten text in Urdu script, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

وتہی کوتایی

ده ئین و گوتراوه له سهر کتییی وهرگیژدراو، ئه گهر چاکت وهرگیژراو باش
دهرچوو خوینهران به دلیان بوو، ئه وه دهست خووشی له نوسهره که
ده کهن و ده ئین به راستی چاکی نوسیوه و نوسهر ئاواده بیت، خو ئه گهر
خوای نه خواسته باش دهر نه چوو به دلی خوینهرانه بوو کتیبه که
ده ئین کاکه جا ئه وه وهرگیژه کتیبه که شی سه قهت کردوه، واتا به هیچ
باریک دا دهست خووشی له وهرگیژ ناکری ،

وهرگیژرێک به نمونه (مامۆستا هه ژارموکریانی) هه رکتیبییکی وهرگیژراییت
گه یاندویه ته که ش که شانی فه له ک، به شاهیدی زمان زان و ئه دیبان
زۆرجار گووتویانه نوسهره که ئاواي نه زانیوه بینوسی، شه ره فنامه
به نمونه، (مام هیمن) له باره یه وه ده ئیت: ده ئی به کوردی رسکاوه و
نوسراوه، به لام هه رده ئین / به راستی چاکی نوسیوه (شه ره فخان)....
خولاسه تۆی به ریزی خوینهریش چی ده ئی ی و چۆنم باس ده که ی
گه ردنت ئازاد بیت، چونکه ئه وشته ی هه یه یان ئه وکه سه ی بونی
هه بیت باس ده کریت له هه له و که مو کوریه کانیشامان ببورن،
چونکه به س کتییی خوا بی هه له و که مو کوریه

سدرچاوه گان

- [Islamawareness.net/Women/ Zakir Naik_Women.Homepage](http://Islamawareness.net/Women/Zakir_Naik_Women.Homepage)
 - [Naik,z.,Women Rights in Islam - Modernising or Outdated?.index.](http://Naik,z.,Women Rights in Islam - Modernising or Outdated?.index)
-

له بهرهمه كانى وەرگير

- ۱- ئايا قورئان وتهى خوايه..... د. زاكير نايك
- ۲- باغه نهينيه كه / ئىنگليزى + كوردى / فرانسىس
هۆگسن بېرنىت
- ۳- مافه كانى ئافرهت له ئىسلامدا... / ئىنگليزى + كوردى د. زاكير
نايك

ئەو بهرهمانهشى چاوهرئى چاپىن

- ۱- بوكه كانى جهنگ..... ميريەن كرهىگ وئىنتويىس... به
سهرپهرشتى: تروسكه محمد علاالدين.
- ۲- وليهم شهيكسپير و ۸ له ديارترين شانۆكانى به شيوهى كورته
چيروك..... هه له چن و پيداچونه وهى: كهى ژين خه ليل.
- ۳- ئهوينى پاشايهك..... پيتهر دهينتى
- ۴- پارە ياخود ئهوين..... رۆوينا ئاكنيامى
- ۵- توتيه كهى جاك..... پۆل هيىرن و يهتر ئۆزكان
- ۶- چنگى مهيمونه كه..... وليهم وايمارك جاكۆبس
- ۷- سروودى كرسمس..... چارلز ديكنز

سوپاسنامه:

سوپاس ودهست خوښی خوم ناراسته ی زور به پرنز "ماموستا تروسکه محمد علاءالدين" ده که م "ماموستای زانکۆ له زانکۆی سه لاهه دین، کولېژى ئاداب ئینگلیزی" که یارمه تیه کی بن وینه ی داوم له وه رگپرانى نه م په رتوکه خنجیلانه یه.

ناومرۆك Content

Translator's Introduction	پېنشه كى وه رگېر	7
*Definition	پېنسه ي ماف	11
*Women Rights in the West	مافى ئافرهت له رۆژناوا	14
* Women Rights in Islam	مافى ئافرهت له ئىسلامدا	16
* Six Categories of Women Rights in Islam	شه ش جور له مافه كانى ئافرهت له ئىسلامدا	20
1-Spiritual Rights	مافه گيانيه كان	23
-Does Pregnancy Uplift the Women or Degrade?	- ئايه سكه پرون پله ي ئافرهت به رزده كاته وه يان نزمى ده كاته وه	30
-Criteria in the Sight of God to Judge Male and Female	- بنه ماي داد په روه رى له ديدى خوا بۆر په گه زى نېر و من	33
-Equal Moral Duties for Men and Women	- يه كسانى نه ركه ناكاريه كان بۆ پياو ئافرهت	35
2-Economical Rights	مافه ئابوريه كان	38
-Women on Job	- ئافرهت له كاردا	40
-Financial Security for Women	ئاسايشى دارايى بۆ ئافرهتان	45
-Compulsory Marital Gift for a Woman	- ماره يى ئافرهتان ناچاربه	46
-No Financial Liabilities	- ئافرهت به رپرسياريه تى دارايى له نه ستونيه	51

-Right to Inherit	- مافي ميراث	53
3-Social Rights	مافه كومه لايه تيه كاني نافرته	54
- Social Rights to a Daughter	- مافه كومه لايه تيه كاني كچ	55
- Social Rights to Wife	- مافه كومه لايه تيه كاني هاوسهر "خيزان"	64
- Social Rights to a Mother	- مافه كومه لايه تيه كاني دايك	77
- Social Rights to a Sister	- مافه كومه لايه تيه كاني خوشك	81
4-Educational Rights	مافه په روه رده بيه كان	82
5 - Legal Rights	مافه ياساييه كان	93
6 - Political Rights	مافه سياسيه كان	100
- Women in the Battle Field	- نافرته له مه پيداني جه ننگدا	104
- Women in USA are not Safe	- نافرته تان له نه مريكا سه لامه ت نين	106
- USA has One of the Highest Rates of rape	- ويلايه ته به كگرتوه كاني نه مريكا به كيكه له به رزترين پله كاني ده ست درتزي	110
- Islamic Law Let's Women Breathe Easily	- ياساي نيسلامي "رنگه بده با نافرته تان به ناساني هه ناسه بده ن"	112
* Conclusion	دوا وته	114

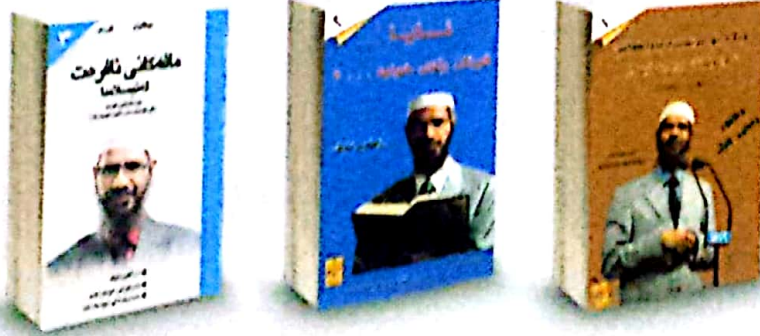
WOMEN RIGHTS IN ISLAM MODERNISING OR OUTDATED?

DR. ZAKIR NAIK
TRANSLATED BY
ABUBAKIR AHMED
SUPERVISED BY:
TRUSKA MUHAMAD

له ماناقول وکامله کانی قورناندا به دوای نرخ و به های نافرته تدا بگه ریبین ، نه له فلان و فیسار نه له بیردوزهی به شهری که هه مویان بو تیرکردنی چه زوو ناره زووی جنسی یاساو ریسایه کی کاتی و شهوانین داتاشراوون ، بویه لیره دا (نایک) به وردی باس له نرخ و به های نافرته ده کات له نیسلامدا که هه ردوو ره گهز یه کسانن له نیسلامدا و هیچ جیاوازیه کیان له نیواندا نیه .

پیاوان و نافرته تانی رۆژوهوان ، پیاوان و نافرته تانی داوین پاک و نهو پیاو و نافرته تانی که زۆر یادی خوا ده کهن ، به خشین و لی بوردهیی و پاداشتی زۆر مه زن و بی سنووریان له لایهن خوای گه ورهوه بو ناماده کراوه . (هه ر که دنیا یان به جیهیشت پتی شاد ده بن).

جوادی

نرخى سى ههزار دیناره

خانهی چاپ و بلاوکردنهوی

چواچرا

ناویشان : سلیمانی سهرمانی شهقامی
مهولهوی - قهرمانی سهیمه نهها دهوی
07701575060-07501128388